

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XII legislatura · segon període · sèrie C · número 128

Comissió d'Empresa i Coneixement

Sessió 7, dijous 29 de novembre de 2018

Presidència de la I. Sra. Laura Vilchez Sánchez

TAULA DE CONTINGUT

Compareixença del president de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques per a
informar sobre els objectius i els reptes de la universitat pública

357-00042/12

3

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)

0213-7992 (sèrie C)

DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 7 de la CEC

La sessió de la Comissió d'Empresa i Coneixement (CEC) s'obre a les tres de la tarda i cinc minuts. Presideix Laura Vílchez Sánchez, acompanyada del vicepresident, Jordi Terrades i Santacreu, i del secretari, Jordi Munell i Garcia. Assisteix la Mesa la lletrada Anna Casas i Gregorio.

Hi són presents els diputats José María Cano Navarro, Antonio Espinosa Cerrato, María Luz Guilarte Sánchez i Jorge Soler González, pel G. P. de Ciutadans; Narcís Clara Lloret, Lluís Font i Espinós, Teresa Pallarès Piqué i Ferran Roquer i Padrosa, pel G. P. de Junts per Catalunya; Eva Baró Ramos, Ferran Civit i Martí i Gemma Espigares Tribó, pel G. P. Republicà; Alícia Romero Llano, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Lucas Silvano Ferro Solé, i Santi Rodríguez i Serra, pel S. P. del Partit Popular de Catalunya.

Assisteix a aquesta sessió el president de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques, Josep Anton Planell i Estany.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: compareixença del president de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques davant la Comissió d'Empresa i Coneixement per a informar sobre els objectius i els reptes de la universitat pública (tram. 357-00042/12). Comissió d'Empresa i Coneixement. Compareixença.

La presidenta

Bé, bona tarda a tothom.

Comencem aquesta nova sessió de la Comissió d'Empresa i Coneixement.

Compareixença del president de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques per a informar sobre els objectius i els reptes de la universitat pública

357-00042/12

Avui tenim la compareixença del senyor Josep Anton Planell, en representació de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques. Saludar també, en nom de la comissió, la resta de rectors que ens acompanyen avui i, sense més, aprofito per donar-li la paraula.

Tenim un temps de trenta minuts aproximadament i els grups, a continuació, en tindran un màxim de deu per a la rèplica.

Gràcies.

Josep Anton Planell i Estany (president de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques)

Molt bé. Moltes gràcies, presidenta. Diputades i diputats, rectores i rectors, president del consell social, senyores i senyors, en primer lloc vull agrair que se'ns hagi convidat a comparèixer davant d'aquesta comissió per presentar, doncs, l'estat de les universitats catalanes, de les universitats públiques catalanes, i concretament d'aquelles que estem a l'Associació Catalana d'Universitats Públiques, l'ACUP.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

La presentació tindrà quatre espais: un, de presentació del sistema universitari públic de Catalunya; després, els impactes de les universitats públiques catalanes a la societat; el punt important, reptes actuals del sistema universitari, i després intentarem mirar una mica cap al futur.

Comencem per la presentació del sistema. Les xifres, evidentment, estan malament, perquè canvien constantment i, per tant, això és de quan es va fer el recompte. Aquestes xifres, si no m'equivoco, deuen ser del 2016 o del 2017. El que

és important veure és que la població estudiantil universitària a Catalunya supera els dos-cents mil estudiants; el personal docent, de l'ordre de 18.000 professores i professors, i característica rellevant és veure que és un sistema bastant asimètric. Hi ha tres grans universitats per nombre d'estudiants, que són les de la província de Barcelona, bàsicament: UB, Autònoma i Politècnica; una de Barcelona, que no és tan gran, com la Pompeu Fabra, i les territorials, que són més petites.

En el cas de la UOC, val a dir que aquests 47.000 estudiants són 47.000 DNIs. Si això ho passem a temps complert, és la meitat, perquè els estudiants de la UOC matriculen la meitat de crèdits que els estudiants de les presencials. Per tant, estariem parlant d'uns 25.000 estudiants a temps complert.

Dit això, si mirem la dimensió del sistema veiem..., aquest és un estudi fet pel Xavier Grau, del 2011 –és una mica antic, però és el que tenim–, Catalunya, amb una població de set milions i escaig d'habitants, té..., aquí posa set, però són vuit universitats públiques, amb una relació d'un milió d'habitants per universitat pública. Aquesta és una ràtio que és de les més altes, en aquest cas, de l'Europa dels Quinze. Evidentment, és molt similar a la que hi ha a Espanya, a la resta d'Espanya, i és, inclús, per sota d'Holanda, però està molt per sobre d'altres països europeus. Val a dir que en aquests països europeus hi ha el que se'n diuen, en alguns d'ells, les universitats aplicades, que són universitats docents per a formació professional d'alt nivell.

Si mirem una mica més de prop la situació en alguns països europeus, veurem que en realitat tenim una universitat, com dèiem, per milió d'habitants, que està molt per sota dels altres països europeus amb què comparem. Per tant, quan es diu allò que sobren universitats a Catalunya, segurament, amb aquestes dades, no és veritat. Per tant, aquesta ràtio demostra que estem per sota d'altres països europeus amb la ràtio d'universitats públiques per milió d'habitants.

Quant a l'ACUP, l'Associació Catalana d'Universitats Públiques es crea l'any 2002, aplega vuit universitats públiques catalanes. Té la finalitat de ser la veu essencial d'universitats públiques i, de fet, de fer el que estem fent avui, fer de lobby, explicar quin és el sistema i com treballem.

Suma esforços per promoure iniciatives i programes, i projectes conjunts, i treballa per tal que el sistema universitari públic sigui un motor de desenvolupament del país, de Catalunya, d'Espanya i que tingui influència a tot Europa. I avui en dia aquesta associació universitària és referent a Europa; de fet, estem convidats en diferents fòrums internacionals, som membres de l'EUA, etcètera.

Passem als impactes. Quant als impactes més rellevants, els he dividit en cinc àmbits: formació i docència; recerca i innovació; internacionalització; impactes socials, culturals i econòmics, i inversió pública i finançament. Aquest no és un impacte, sinó que és com ens ho fem per sobreviure.

Quant a formació i docència, veiem que, evidentment, el màxim nombre d'estudiants, nous estudiants que de les PAU passen a la universitat, és en la franja de divuit i de divuit fins a vint-i-quatre, això repartit amb homes i dones.

Quan mirem la UOC, la UOC és complementària al sistema, és a dir, el màxim nombre d'estudiants el tenim per sobre dels trenta anys. Per tant, el sistema presencial i la UOC són absolutament complementaris dintre el sistema català.

Quan mirem l'evolució d'estudiants matriculats veiem que la xifra és més o menys estable al llarg dels últims anys. En fosc és la LRU, que s'ha anat esgotant al llarg d'aquests últims anys, fins que ja no existeixen les llicenciatures; això ha fet que augmentessin el nombre de graus fins a, actualment... –aquí el codi de colors està equivocat–, amb graus tenim això, aquests 160.000 estudiants a grau. I això són els màsters, que com veiem també han anat creixent al llarg dels anys per completar aquesta formació de cinc anys que teníem anteriorment. Per tant, les xifres en aquest sentit es mantenen, havent augmentat el nombre d'estudiants.

Veurem a continuació una gràfica d'aquest tipus. Aquesta em sembla molt interessant, perquè és la ràtio d'accés a la universitat de fills amb pares amb estudis obligatoris o menys, i això demostra l'impacte social que tenen les universitats catalanes. De fet, això està en concordança amb un estudi de l'OCDE que diu que Espanya és el primer país de l'OCDE amb més universitaris els pares dels quals no ho eren. Per tant, el que estem dient aquí és que estan accedint a la universitat estudiants que familiarment no tenien pares que fossin universitaris.

Quan mirem l'evolució de la població de divuit a vint-i-quatre anys veiem que la població ha anat disminuint al llarg dels últims anys, però això no ha fet que disminuís la població universitària, que s'ha mantingut més o menys des de 1995 al voltant d'aquests cent noranta o dos-cents mil estudiants de forma estable al llarg del temps. El que sí ha augmentat és la proporció d'estudiants en la franja de divuit a vint-i-quatre que accedeixen a la universitat.

Per tant, tenim un percentatge del 41 per cent de la població catalana que accedeix a la universitat, que està en aquest cas per sobre de la mitjana espanyola el 2015, però que encara està per sota del conjunt de països de l'OCDE.

Per tant, això de nou sembla demostrar que la demanda i la necessitat d'universitats no és menor, el nombre d'estudiants no ha disminuït. Per tant, no podem pensar que hi ha massa universitats públiques a Catalunya.

Quan mirem com aquest sistema..., mirant bàsicament recerca i desenvolupament amb relació al PID, veiem que Catalunya se situa dintre dels sistemes amb recursos baixos i alt impacte. Amb el que han patit els recursos últimament, segurament ens mouríem cap avall, en aquesta direcció, però l'impacte seguiria essent el mateix. Això pot ser un miratge, eh?, pot ser un miratge perquè estem encara resistint amb recursos limitats.

Quant a publicacions de tesis llegendes en els últims cinc anys, veiem que les universitats catalanes estan majoritàriament –aquí tenim la UAB i la UB, la Pompeu Fabra– estan ben per sobre de la mitjana nacional, quant a tesis llegendes amb relació al PID. Per tant, el comportament també és bo i aquí tenim el nombre de tesis llegendes al llarg d'aquests últims anys. Veiem que, efectivament, el 2015-2016, amb el canvi de llei, va haver-hi una allau de tesis que es van acabar llegint, perquè la llei els apressava i, per tant, es van acabar llegint aquestes tesis, però la mitjana és aquesta, de dos mil i escaig tesis l'any.

Quan mirem el nombre de publicacions també veiem que o estem a la mitjana o estem per sobre de la mitjana de la situació a la resta de l'Estat. I quan mirem a la captació de fons europeus veiem que hi ha un salt important en el Frame Programme número 7 i que en l'H2020 actual, malgrat que només hi portem quatre anys, les dades són altament esperançadores, perquè els resultats són, en aquest sentit, excel·lents. Per tant, la capacitat de captació de fons competitius a Europa segueix sent molt alt per part de les universitats catalanes.

Quant a doctorats industrials, això és una xifra dels que hi han actualment. Hem vist abans que es llegien menys de dos mil tesis l'any i aquí hi han pràcticament cinc-cents doctorats industrials. Per tant, estem parlant que un 15 per cent dels doctorats que es fan a Catalunya es fan sota el tipus de doctorat industrial. I quant a la capacitat per captar grans de l'ERC, de l'European Research Council, veiem que Catalunya té un bon comportament amb relació a la resta de l'Estat.

Bé, tot això són bones notícies. També són bones notícies que en el *Times Higher Education*, els vint primers llocs ordenats per impacte normalitzat..., «impacte normalitzat» vol dir el nombre de cites respecte a la mitjana mundial, i veiem que totes les universitats catalanes, les vuit públiques catalanes, la mitjana mundial és 1. Per tant, totes les públiques catalanes estan ben per sobre d'aquesta mitjana mundial. Les tres primeres espanyoles són tres universitats catalanes, com veieu clarament: Pompeu Fabra, Barcelona i Autònoma.

Quant a la internacionalització, veiem que els percentatges d'estudiants internacionals ha crescut sensiblement amb grau, s'ha mantingut amb màster i amb doctorat, però el que hem fet és doblar el nombre d'estudiants estrangers a Catalunya. Per tant, això és una bona notícia. Malgrat que les proporcions no han variat gaire, el nombre ha augmentat sensiblement.

I aquesta és també una dada una mica antiga, perquè és del 2014 –però no en tenim d'altra, en aquests moments–, i és el percentatge d'estudiants internacionals sobre el total d'estudiants, que a Catalunya és un 8 per cent, evidentment ben per sota del Regne Unit o altres països com França o Suïssa, però també, doncs, per sobre d'Alemanya, de Suècia o Itàlia, per exemple, no?

Quant a l'impacte social, l'estudi que vam presentar l'any passat demostra que la recerca i la formació universitària contribueixen amb un 1,7 per cent el PIB de Catalunya. Què vol dir? Vol dir que al voltant de la universitat s'originen 60.000 llocs de treball. Quan parlo de 60.000 llocs de treball no estic parlant de professors i PAS, estic parlant de restauració, estic parlant de transport, estic parlant de seguretat, estic parlant de neteja, estic parlant d'indústries subministradores per a la universitat. Per tant, la universitat genera al seu voltant 60.000 llocs de treball, una renda salarial de 2.000 milions d'euros i unes rendes fiscals d'1.300.000, això vol dir que..., significa una aportació al PIB de 3.600 milions d'euros. Això és el balanç econòmic. En el balanç social podríem parlar, doncs, d'un major nivell cultural, un major nivell de despesa cultural, per exemple, etcètera, no?

De fet, diguem-ne, que, per cada cent euros d'inversió pública a les universitats catalanes, aquestes en retornen quatre-cents. Aquest és un bon negoci, probablement pensaríem que aquest és un bon negoci. Segurament n'hi ha d'altres de més lucratiu, però, probablement, no tindrien el mateix impacte social. Per tant, és un bon negoci amb un excellent impacte social el de les universitats públiques.

Quant a la... –també com a impacte social–, l'ocupació, veiem que els universitaris tenen un rang d'ocupació, segons l'EPA del primer trimestre del 2017, entre el 82 per cent i el 90 per cent, en funció si és grau, màster o doctorat, amb una taxa d'inactivitat realment baixa, que va del 7 per cent al 3 per cent, no?

Quant a les formes d'accedir a la feina, veiem que s'ha incrementat l'accés al treball a través d'internet. Una bona part és per a pràctiques d'estudis, que els estudiants fan a les empreses. Els anuncis de premsa han decrescut sensiblement, i les borses de treball, doncs, mantenen un valor que ha anat en decreixement. I veiem que, bàsicament, és per contactes personals i familiars.

Vol dir que, com a país, tenim una feina a fer, perquè a la feina s'hi hauria d'accedir per qüestions meritocràtiques, i, per tant, hi ha una feina social també a fer aquí en aquest aspecte, no?

Quant a la inversió pública. Aquí veiem el que és el finançament de les universitats al llarg dels últims anys. Veiem que hi ha un decreixement molt espectacular a partir de l'any 2010, amb un salt rellevant el 2011, i que després es manté, més o menys, amb un lleuger increment aquests últims anys, però que aquest últim any estava amb els 760 milions d'euros. Això és el finançament directe i això per..., aquest petit d'aquí, per a activitats específiques que puguin fer les universitats i que la conselleria concedeix.

Per tant, han baixat, pràcticament, dels 1.000 milions que teníem el 2009-2010, a aquests 750-760 milions de finançament que tenen les universitats públiques catalanes en aquests moments. Si mirem això amb relació a les taxes que paguen els estudiants, perquè, clar, aquesta disminució de finançament es va dir que vindria compensat per les matrícules que pagarien els estudiants, amb el qual, al final, el finançament de les universitats acabaria sent el mateix, és a dir, finançament directe més matrícules acabaria sent el mateix que abans de la retallada. Aquest era l'argument. Però, clar, això ha representat que, actualment, les taxes a Catalunya estan ben per sobre de la mitjana nacional. La que més s'hi acosta és Castilla y León a la

taxa més alta, però està doncs, potser, un 40 per cent per sota de la màxima catalana, eh? Andalusia és la que la té més baixa i fixa, però les altres estan en un rang que Catalunya supera a bastament. I d'aquí és com s'han finançat parcialment les universitats, per compensar la falta de finançament directe.

Quan mirem la inversió pública en universitats, veiem de nou que, en aquest cas, Espanya està, en relació al PIB, a l'1,08, quan l'OCDE està a l'1,37 i la UE està a l'1,27. I quan veiem com a percentatge del PIB, veiem que Catalunya també té un trist paper, perquè està al zero..., si no m'equivoco –és que no ho veig gaire bé jo aquí–, al 0,41 per cent de l'aportació respecte al PIB, quan la mitjana de les comunitats autònomes està 0,50 i escaig, no? Per tant, aquí també, el que és el finançament públic com a percentatge del PIB, a Catalunya, és molt baix, no? En comparació a la resta de comunitats. Evidentment, sempre n'hi ha de pitjors, eh? En aquest cas, Balears, doncs, està pitjor que Catalunya, no?, no hi ha dubte. Però, en general, és baix.

Quant a la despesa en R+D respecte al PIB, doncs tenim un 1,46. Sembla que ahir es va publicar que aquest any hem pujat a l'1,47, per tant hem pujat una centèsima. Hi havia algú que feia broma ahir dient que a aquest ritme, doncs, podem trigar uns quants segles a arribar al 2 per cent que hi ha a Europa, no? A Espanya no és que les coses siguin millors, però, vull dir, no perquè a Espanya les coses no siguin millor no hem de deixar de dir que aquest percentatge segueix sent molt baix, a Catalunya.

I anem als reptes. Els reptes..., aquests reptes, bàsicament, el que presentaré aquí és un document que vam preparar els rectors d'universitats públiques el 2016. A mi m'agrada dir que és el document de Sant Daniel, perquè es va fer al convent de Sant Daniel a Girona. El va organitzar el rector Sergi Bonet, de Girona. I tots els documents pensem que són vàlids dos anys després. Perquè a la universitat, dos anys després, l'únic que ha passat és que els universitaris som dos anys més vells. Res més. Per tant, ens hem envellit dos anys i, per la resta, doncs no podem dir que hagin passat gaire coses.

Què demanàvem? Doncs demanàvem una cosa que no val diners: més autonomia i retiment de comptes en el govern de les universitats. Més autonomia, en què? Organitzativa, financera, de gestió de personal, acadèmica. No té sentit que institucions que gestionen més de 100 milions d'euros hagin de passar per zero cada any. Hagin de passar per zero com una institució..., com un ajuntament; perquè sempre hi ha..., en recerca, per exemple, sempre hi ha romanents que s'han d'assignar. Això impedeix fer una política de llarg abast per part de la universitat, a llarg termini, etcètera, no? Això no val diners però, realment, seria rellevant que es donés aquesta major autonomia financera i de gestió a les universitats.

Autonomia institucional que comporti retiment de comptes periòdic i profund al Govern i a la societat a través del Parlament, eh? Per tant, demanem això: autonomia i retiment de comptes.

Un model de finançament estable que assegurí que les universitats poden complir les seves missions de formació, recerca i transparència. I, a més, amb un compromís social. Al final, les universitats són impactes socials, són compromís social. I per tant, en aquell moment, dèiem, ara els hem mostrat la xifra de l'1,37, igual ha variat en aquests dos anys, però, en aquell moment, parlàvem de l'1,22 del PIB. Evidentment, hem mostrat abans la xifra, estem a l'1,08, eh?

Reclamem un pla d'inversions universitàries, un PIU a mitjà termini, que prioritzi les mesures pendents. Pensem que, en aquests moments, després del 2010 fins ara, no hi ha hagut inversions a la universitat. El que hi ha hagut són diners per pagar, com s'ha pogut, la despesa corrent. Però han passat vuit anys i fan falta noves inversions, eh? Així com s'envelleixen els professors, també s'envelleixen els equips. I, per tant, és necessari noves inversions en les universitats.

I, finalment, una llei de mecenatge ambiciosa. El 2016, aquí dèiem que demanàvem que als pressupostos del 2017 hi hagués un increment de cent milions que permetés abaixar taxes i, alhora, augmentar el finançament de les universitats. Bé, això sí que està ja..., aquesta pantalla sí que està passada i, per tant, l'hem de pensar de cara als pressupostos del 19, eh? Això no té validesa.

Preu de matrícula i beques i ajuts als estudiants. Per tant, reclamem que l'aportació dels estudiants tendeixi a ser la que és la mitjana de l'OCDE, és a dir, un 14 per cent, eh?, no el 25 com és actualment o el 30 com és actualment. Per tant... I, a més, advoquem per un sistema integral de beques i ajuts als estudiants que assegurï la igualtat d'accés, el progrés acadèmic i permeti atreure el millor talent a la universitat.

Reclamem l'equiparació del preu de la matrícula dels estudis de grau i màster. I reclamem que aquestes mesures es duguin a terme sense perjudicar el finançament de les universitats. Per tant, baixada de taxes, acompanyada del necessari finançament de les universitats per... Ja que en el seu moment es va abaixar el finançament i es van augmentar les taxes per compensar, si ara s'abaixen les taxes, s'ha de tornar a augmentar el finançament, o sigui que això són vasos comunicants i hauria de ser..., l'idea és..., em penso que no admet discussió, eh?, en aquest sentit. Si s'abaixessin taxes i no es compensés les universitats, se'ls estaria retallant igualment..., a les universitats, en aquest moment, no?

Oferta acadèmica de qualitat dels estudis universitaris. Quan es va implantar l'espai europeu d'educació superior, no es va fer un estudi dels costos econòmics, de personal i d'infraestructures que això representaria, doncs potser seria el moment de començar-ho a fer, després de set o vuit anys.

I, pel que fa a l'estructura i durada dels estudis, bé, aquest és un tema que, actualment, no està en..., no és el tema prioritari però, realment, hi ha un acord que es va fer palès en el Consell Universitari de Catalunya, i ens referim a aquest acord. No el poso aquí perquè té molts apartats i, per tant, no crec que sigui, en aquests moments, discutir el 4+1 o el 3+2.

Quant a recerca, innovació i transferència de coneixement, reclamem polítiques públiques integrades de recerca, transferència i innovació, amb què tant les universitats com els centres de recerca rebin un finançament públic suficient. Treballar tots els elements que fem recerca en el país per guanyar competitivitat internacional i impacte social. Que existeixi un finançament basal per a la recerca; pensem que el finançament universitari ve per a la docència, però, per exemple, la promoció dels professors... Els professors es contracten per les necessitats docents, però després se'ls avalua per recerca. Per tant, hi hauria d'haver, de la mateixa manera que hi ha un finançament basal en docència, seria convenient tenir un finançament basal per a recerca, a les universitats.

Reconeixement a la promoció del personal docent investigador de la tasca de transferència de coneixement. Això ara es parla de que el Govern de Madrid està pensant..., el ministeri està pensant de posar un tram de transferència, i això seria benvingut. I, finalment, en aquell moment, dèiem, augmentar les posicions i crear acadèmia, i crear un fons específic per fomentar la transferència de coneixement i la innovació públicoprivada.

Quant al personal docent investigador, clar... –això ho he posat ara, abans d'entrar–, l'element més important aquí..., ja els he dit que en dos anys no ha passat res, que som dos anys més vells, però l'element primordial és l'envelliment de les plantilles, eh? La UB, si no recordo malament, té una mitjana d'edat dels professors de seixanta anys; a l'Autònoma són més joves, perquè en tenen cinquanta-nou, i les altres..., no sé si a la Pompeu en tenen quaranta-vuit, o una cosa així. Són els joves. (*Veus de fons.*) Bé, estan quasi a la cinquantena. Per tant, l'element, aquí, primordial, és l'envelliment de plantilles, eh? Aquesta és la... Per això l'he posat en vermell aquí, abans d'entrar, no?

Per tant, per una banda, això significa la necessitat de posar en marxa, entre la Generalitat i les universitats, un pla de xoc ambiciós de deu anys per renovar plantilles de PDI i donar resposta a les expectatives de promoció del PDI i crear posicions de més nivell acadèmic. Reduir progressivament les posicions d'interinatge i precarietat; sabem que en tenim moltes i avui, al carrer, hi havia gent que ho estava reclamant.

Respecte a l'autonomia universitària, en la política de personal, doncs fer confiança a les universitats, no? Fer confiança i que les taxes de reposició i... Per tant, de la mateixa manera que demanava autonomia organitzativa, autonomia en la política de personal de les universitats. Qui s'ha de contractar? Qui s'ha de promocionar? Les universitats saben, en aquest sentit, el que han de fer i el que necessiten fer, no?

I, per altra banda, finalment, la igualtat de gènere. És una assignatura pendent i les universitats ens hem compromès a impulsar polítiques que afavoreixin aquesta política d'equilibri de gènere.

Quant al personal d'administració i serveis, també reclamem una acció específica per dotar les universitats de recursos econòmics, de tal manera que la plantilla sigui adequada a les seves missions i objectius, i, per altra banda, poder estabilitzar el personal temporal.

I quant a l'estudiantat, reclamem que es puguin garantir les condicions necessàries perquè hi hagi una efectiva igualtat d'oportunitats en l'accés i en la qualitat de la formació, així com una representació i participació estudiantil activa. O és que no són importants els estudiants a l'hora de verificar els títols? Per tant, la seva participació és fonamental, perquè la mateixa AQU ens la demana, eh, quan verifiquem títols, l'opinió dels estudiants? Què en pensen els estudiants? Per tant, hi ha d'haver-hi aquests mecanismes, han d'existir, no?

I desenvolupar, mantenir i potenciar, dintre de l'àmbit universitari, serveis, unitats i programes concrets que permetin atendre les necessitats educatives específiques, lluitar contra les discriminacions, oferir serveis d'ocupabilitat, entre altres aspectes. Per tant, aquí, també hi ha un bon potencial de millora a portar a terme.

Per tant, i en resum, i permetin-me que insisteixi, perquè aquesta és la gran preocupació de les rectores i els rectors que som avui aquí, no?

Primer, necessitem un finançament públic estable, amb una planificació a llarg termini, que ens permeti recuperar l'horitzó de finançament acordat el 2007-2010. No demanem més, eh? Demanem tornar allà on érem, demanem els 1.000 milions d'euros que tenien les universitats el 2010. I aquesta recuperació ha d'anar associada o ha de permetre la reducció de taxes, sense comprometre el finançament de les nostres universitats. Són vasos comunicants: una cosa va amb l'altra, no? Perquè així es va fer al principi. Per tant, si hem de retornar, hem de retornar de la mateixa manera.

Major autonomia de les universitats: contractació de personal –ho hem dit abans–, organització interna, reducció de traves normatives i procedimentals, etcètera. I un pla intensiu de renovació de plantilles –l'envelliment que deia abans, eh?– i accés de joves a la carrera acadèmica.

Pensem que fer un bon professor són trenta anys. Per tant no, no..., no posarem un anunci al diari i ens cauran professors del cel. Per fer professors necessites trenta anys i, per tant, això evidentment s'hagués pogut planificar abans, però en aquests moments ja és urgent que s'hi posi remei.

I ara, si em permeten, mirem un moment –acabaré a temps, presidenta–, mirem una mica cap al futur, perquè, malgrat tot això, no hem vingut a fer victimisme, sinó també a parlar d'esperança, i hi ha una gran responsabilitat i oportunitat en els ODS, en els Sustainable Development Goals per part de les universitats.

Això és una agenda que s'aprova el 25 de setembre de l'any 15 per part de tots els estats membres a l'Assemblea General de l'ONU i es diu que és una agenda amb què es vol que ningú quedi enrere. És una agenda política internacional que busca

la transformació del planeta, les persones, i quan diu «les persones» vol dir totes elles. No va destinada a països amb desenvolupament, va dirigit a totes els països del món. I com es pot fer possible? Doncs, hi ha tres ingredients: un, la voluntat política –això no depèn de nosaltres–; que tots els sectors s’hi impliquin i, per altra banda, el coneixement.

Pensem un moment... –i hi tornaré després–, quan pensem cada un dels ODS, dels... –bé, ja em sortirà–, tots ells requereixen o poden requerir la participació de les universitats. Evidentment, el número 3, quan pensem en salut i benestar, o és que les universitats no fem recerca i no treballen en aquest àmbit? O quan pensem amb aigua neta i sanitització, o és que això no és enginyeria civil, salut pública, etcètera? O quan pensem amb energia neta, o és que les universitats no tenim res a dir-hi?

És a dir, si mirem ODS per ODS –objectiu de desenvolupament sostenible–, les universitats tenim alguna cosa a dir en tots ells, i tots ells requereixen coneixement. I, si em permeten, ho desenvoluparé un mica més. És a dir, sense coneixement no és possible cap dels disset ODS.

Però, pensem una cosa, pensem que el coneixement està arreu. Avui en dia el coneixement no està només a la universitat –tenim coneixement als museus, tenim coneixement als hospitals, tenim coneixement a les empreses–, però no hi ha dubte que l’element principal –deixin-m’ho dir així– del negoci de les universitats és el coneixement. Perquè les universitats generen coneixement quan fan recerca, les universitats comparteixen amb els alumnes el coneixement quan fan docència i les universitats difonen el coneixement quan fan transferència.

Per tant, quina és si no la missió de la universitat, aquesta missió social al voltant del coneixement? Per tant, l’Agenda 2030 planteja el que deia abans, una gran responsabilitat, però també una excepcional oportunitat.

I deixin-me parlar un moment del primer lloc de responsabilitat. Deia abans que per primera vegada les universitats ens sentim directament interpellades per una agenda com aquesta. Per què? Perquè només es podran assolir, com deia abans, amb recerca. He comentat abans l’energia neta, canvi climàtic, vida sota el mar, vida a la terra, etcètera. Tots ells requereixen recerca, requereixen formació, requereixen treball per part de les universitats. Requereixen recerca, requereixen transferència de coneixement...

I deixin que em centri ara, per acabar, en el número 4, que és educació de qualitat. Per primer cop, les Nacions Unides, en el ODS 4.3, parlen d’educació terciària o educació universitària de qualitat equitativa. Per tant, per primer cop apareix l’educació universitària. Perquè, és clar, pensin una cosa: és important la docència per a tots aquells professionals i tota aquella població que treballen en la resta d’ODS, però és a les universitats on formem els mestres, és a les universitats on formem els professors d’educació primària i d’educació secundària.

Per tant, per primer cop un ODS com aquest ens interpel·la directament i les universitats tenim alguna cosa a dir. Per tant, la funció social de les universitats surt molt més reforçada d’aquests ODS que estem veient aquí.

Però he dit abans que també era una oportunitat. I per què és una oportunitat? Doncs, perquè si mirem el 17, el 17 ens parla de *Partnerships for the Goals*, vol dir una nova manera de treballar, implicar a tothom, d’avançar tots plegats, tots els agents.

Hem parlat abans de voluntat política, hem parlat de tots els actors implicats i hem parlat de coneixement. I hi ha una cosa important per part de les universitats: les universitats tenim una llarga tradició d’aliances sòlides i són vistes pels agents com a neutrals. Nosaltres no som empresa, nosaltres no som Govern; per tant, som agents neutrals que tenim experiència a fer grans acords transversals a llarg termini.

Per tant, deixin-me acabar amb... –quaranta segons abans del temps previst–, deixin-me acabar dient que, escoltin, és una oportunitat excepcional, aprofitem-la, aprofitem-ho, i feu-nos servir –feu-nos servir–, però per fer-ho, doneu-nos les eines perquè ho puguem aconseguir conjuntament.

Moltes gràcies.
(*Aplaudiments.*)

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Planell. Gràcies també per l'esforç d'ajustar-se al temps. Començarem ara amb els torns dels grups parlamentaris. Comença el grup proposant de la compareixença. Té la paraula la diputada, pel Grup del Partit Socialistes i Units per Avançar, la senyora Alícia Romero.

Alícia Romero Llano

Moltes gràcies, presidenta. Benvolgut rector i benvolguts rectors i rectores que avui ens acompanyeu; també als representants del Ceucat, ens agrada que avui estigueu aquí i que puguem fer una reflexió sobre un tema al qual sovint li dediquem menys temps del que segurament mereix la universitat. Sobretot pel que deia vostè, no?, i pel que diuen els rectors: que la universitat és moltes coses i segurament el paper de la universitat va més enllà de la docència o la recerca. La universitat hauria de tenir un paper en la societat, ha de tenir aquesta funció social i potser de vegades no l'hem trobat prou, i probablement aquest és un dels papers també que hem de reivindicar més de la universitat.

És veritat que tenim molts reptes per endavant. Ho dèiem abans, de manera informal, sap greu, per això, que portem molt temps reivindicant coses similars, perquè és cert, doncs, que la universitat en aquests moments té uns problemes que ja arrosseguem des de fa uns quants anys i sembla que no acabem de prioritzar-la, no acabem de posar-la a la nostra agenda i que sigui un dels temes que realment ha de tenir la importància necessària amb uns pressupostos o amb una acció de govern.

I ho dic perquè ho deia vostè també. A la universitat generem el coneixement que després acabem transferint a la societat en forma de recerca o d'innovació, i això vol dir millora de la qualitat de vida dels ciutadans en molts àmbits, ja pot ser la salut, però pot ser la tecnologia o la indústria. I, per tant, posar el coneixement al centre de l'economia, si pensem en aquesta vessant, és clau per poder ser un país més competitiu, capaç d'estar en els primers llocs del món, si realment volem ser un país que se'ns tingui en compte pel talent, pel nostre coneixement, per les nostres infraestructures intel·ligents i no pas, doncs, perquè competim pels salaris baixos, no?

Crec que Catalunya és un país amb una dimensió petita, però capaç de ser atractiu justament pel que deia en primer terme. I aquí és, evidentment, on qui té un paper elemental és la universitat.

Ens deia vostè –i ho sabem molt bé tots– que el 2012 es va demanar un esforç a les universitats; es va prendre, ens van dir aleshores una decisió conjuntural, no estructural, per reduir el finançament de les universitats i augmentar les taxes universitàries. És a dir que..., d'alguna manera, vam carregar sobre els estudiants i les famílies uns recursos que li trèiem a la universitat i que en comptes de cobrir-ho amb un pressupost públic es va carregar a les famílies. I això ha fet que tinguem les taxes més altes d'Espanya, però si ens comparem amb Europa també de les més altes.

Jo de vegades li dic al Govern: «Està molt bé que ens comparem amb Europa quan parlem de recerca, de *papers* i que som els que més *papers* publiquem amb relació a la nostra mida, amb relació a altres països», però estaria molt bé també que ens comparéssim amb Europa quan parlem de taxes o quan parlem del finançament de les nostres universitats, perquè potser aleshores ens posaríem una mica més ja no

dic vermells, però una mica més grocs. Diria que val la pena ser honestos en aquest sentit i quan ens comparem, llavors, potser ens agafa una mica de vergonya.

I és important aquest augment que s'ha fet de les taxes, perquè això afecta clarament la igualtat d'oportunitats, és a dir, el mèrit i la capacitat que li demanem, que hauria de ser l'únic element que es tingués en compte a l'hora d'accedir a la universitat, i també de romandre-hi.

Per tant, per nosaltres la igualtat d'oportunitat i la igualtat d'accés és important i creiem que amb un augment com el que es va fer el 2012 i que s'ha mantingut no es poden garantir aquests principis i, per tant, hauríem de fer, s'hauria de fer un esforç perquè es reduïssin les taxes, evidentment, paral·lelament a un augment del finançament.

Això portem molt de temps dient-ho, els rectors també ho dieu, ho heu dit, ho han dit en diferents manifestos i informes, que estaria bé que aquests 300 milions que es van eliminar el 2012 s'anessin compensant almenys en tres anys. No sé si això serà possible, ho hem demanat moltes vegades, diria que també s'ha aprovat en aquest Parlament, però no sé si finalment això ho veurem l'any 2019 amb uns pressupostos, però és el que nosaltres reclamem. Perquè és el que està passant aquests dies a Catalunya, no?, tothom..., els serveis públics porten molts anys patint retallades i, al final, la vocació de servei públic fa que molts servidors públics, professors universitaris, metges, mestres, mossos, bombers..., hagin aguantat, però arriba un moment que la gent diu: «Bé, quan em toca a mi? Quan em toca a mi que revertim les retallades i els esforços que estem fent?»

Per tant, jo crec que ja comença a ser moment que busquem els recursos suficients –i en això, el Govern és qui té la responsabilitat– per augmentar aquest finançament i, paral·lelament, reduir aquestes taxes universitàries que creiem que, d'alguna manera, estan fent mal a aquesta igualtat d'oportunitats i d'accés. Quant temps tinc, presidenta, perdoni? (*Veus de fons.*) Com que haig de ser una mica esquemàtica, aquest és un tema, diguéssim, general.

Aquí m'agradaria preguntar-los què en sabem del Pla nacional per a la universitat i la recerca, que ara sembla que es dirà «Pla nacional del coneixement», però aquí nosaltres no en sabem res; és a dir, oficialment no ens ho han dit, i ens pot semblar bé, eh?, el canvi de nom, però no sabem com està avançant. No sé si vostès tenen més informació. Fa un any que ens vam trobar, o un any i mig ja, però crec que allò es va plantejar, per l'anterior secretari general d'Universitats, com un espai de trobada per aconseguir tres consensos en tres, quatre o cinc temes màxim, que ens permetessin acordar-los aviat i posar-los en pràctica.

Jo crec que després ja d'un any i mig, ràpid és el que no serà i voldria saber si vostès tenen més informació i què en pensen de si potser ha de ser a través d'un pla nacional que arribem a aquests acords, perquè a mi em sembla que aquests plans acaben essent l'excusa per no prendre decisions ràpides, no? I crec que en aquests moments ja la universitat crida per tenir respostes.

Ha parlat vostè d'un tema importantíssim, que són les plantilles. És veritat que necessitem un pla d'estabilització de les plantilles, de creixement de les plantilles, l'envelliment és clau –ho heu dit moltes vegades– i crec que aquí ja la Generalitat hauria d'haver posat sobre la taula alguns plans. És veritat que em diran: «La reposició», etcètera, sí, però tenir preparat un cert pla i prendre algunes mesures crec que sí que es podrien anar prenent i anar fent en aquest sentit, perquè, si no, patirem molt i al final s'ha pervertit la figura dels associats, perquè, si no, les universitats haviem de tancar. No és que jo defensi aquesta perversió, però és cert que si no es fa així, doncs hauríem d'haver tancat la persiana. Per tant, la universitat s'ha vist abocada a pervertir aquesta figura, perquè, si no, era molt difícil avançar. Aquí hem de posar solucions. No podem estar pervertint una figura que ja ha perdut tot el seu sentit, i un sentit que nosaltres creiem que és bo i és positiu per a la universitat, que

és que un professional vingui a donar un valor a aquella formació, però en aquests moments ja no hi és tot això.

En els temes de recerca i innovació, és veritat, sempre parlem de la recerca, de quant publiquem, que bons que som..., però és veritat –i aquí també ho hem dit diverses vegades en comissió– que quan parlem d'innovació les coses canvien. Som molt bons amb recerca bàsica, amb recerca aplicada no tant, com transferim aquest coneixement no ho tenim tan ben resolt a Catalunya. El nostre sistema no està preparat, no l'hem sabut completar perquè això sigui així, les nostres dades d'innovació són molt dolentes. En les últimes comissions de seguiment del Pla nacional per a la recerca i la innovació sempre obteníem semàfors en vermell aquí i no avancem prou. M'agradaria també saber una mica la vostra opinió en aquest sentit, perquè només quedant-nos amb les dades de recerca jo crec que ens fa perdre la fotografia total.

I després, quan mirem i escoltem els investigadors i ens expliquen la precarietat que viuen constantment i com molts d'ells marxen, molt talent se'ns escapa, creiem que això ens hauria de preocupar. Si aquí tenim bones universitats, si tenim bons investigadors i perquè no hi troben oportunitats suficients acaben marxant, doncs, diguéssim que no estem fent prou bé la feina o no estem plantejant oportunitats que serien clau.

Això té a veure amb el finançament basal i amb moltes coses, però m'agradaria també que em diguéssiu què us sembla i si el model dual que tenim a Catalunya en aquest sentit hauria de canviar o no. No sé si heu fet aquesta reflexió, també és un debat que està sobre la taula i m'agradaria també saber si n'heu parlat o si la universitat..., perquè la universitat sempre reivindica que ha de fer recerca i que ha de tenir personal investigador –només faltaria, no? Però a Catalunya tenim un model dual i, bé, sempre ha funcionat a un ritme diferent, i això no és perjudicial per a la recerca en si, però nosaltres creiem que potser hauríem d'equilibrar-lo una mica, no?

I ja per últim, i per acabar –perquè, si no, la presidenta em renyarà molt–, he triat uns temes, n'hi ha moltíssims, és veritat, l'autonomia és clau. Nosaltres estem molt d'acord que més autonomia i més rendiment de comptes haurien de permetre que la universitat fos més flexible, perquè, si no, costa molt que s'avanci.

Però jo crec que és molt important tenir en compte que la universitat no és un edifici immutable, sinó que és un lloc on generem coneixement, un coneixement que s'ha de transferir, que genera impacte en el territori, que genera riquesa i llocs de treball. O sigui que si ho veiem des d'aquest punt de vista econòmic, un país com el nostre, que vol ser capdavanter amb tantes coses, o s'ho fa mirar, posa recursos de veritat, s'ho creu i hi aposta, o si no, cada dia ens anem empetitint més i com a país no sé massa quins seran els nostres valors per atraure no només empreses, sinó també talent i coneixement.

Per tant, doncs, compartim bastant la seva visió. M'agradaria veure si ens pot contestar algunes d'aquestes preguntes i, en fi, seguirem reivindicant, com vostès, que la universitat ha de tenir un paper important a la societat i també en els pressupostos dels governs de la Generalitat.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Romero. Ara és el torn del diputat, pel Grup Parlamentari de Ciutadans, el senyor Jorge Soler.

Jorge Soler González

Bé, moltes gràcies, senyora presidenta. Bona tarda a tothom, especialment –benvinguts– magnífics rectors, estudiants i representants d'alumnes que ens acompanyeu.

Voldria resumir ràpidament..., la meva intervenció serà fàcil, amb dues paraules: felicitats i gràcies per la feina feta. Us ho he dit moltes vegades, però ho reitero

novament en públic: sou un orgull i un honor i, per tant, tot el nostre suport amb la feina que feu. Per tant, gairebé els deu minuts, si ho volen..., ho podem tancar aquí, encara que alguna cosa més comentaré. Però, bé, puc resumir la meva intervenció amb això.

Sincerament, estem a la Comissió d'Empresa, crec que no us donaré cap nova notícia: la universitat no importa gaire. Més enllà d'aquestes paraules que podem tenir tots i, evidentment, les que heu tingut vostès, ja ho veuen: estem a l'altura de la legislatura en què estem i encara el senyor secretari d'Universitats no ha vingut aquí a explicar-nos el que vostès pregunten, reclamen i defensen. Per tant, no sabem ben bé cap on anirem. Desconec si després de la meva intervenció ara sí que serà ràpida la seva compareixença, però, bé, tampoc quan ve la consellera ens ha fet sortir de gaires dubtes, no ens ha aclarit gaires dubtes. Recordo haver anat amb tots vostès en aquella reunió, vaig veure molts fotògrafs, molta roda de premsa, anàvem a fer grans solucions... Jo crec que entremig hi ha hagut eleccions, però és que entremig potser han passat gairebé dos anys.

Per tant, lamento dir que, bé, poca importància té la universitat. Ara bé, no hi ha dubte –vostè ho diu i els seus documents ho diuen magníficament–: l'impacte econòmic i social que té la universitat és el que és, és extraordinari. I, per tant, reitero la meva intervenció del començament: felicitats i gràcies, perquè és l'orgull d'una comunitat, el que s'està fent, i situa en aquest cas Catalunya a nivells punters, del qual podem sentir-nos –i crec que les meves paraules ho evidencien– orgullosos i molt honorats.

Vostè deia..., ha utilitzat el terme «confiança» i, hi insisteixo, com no han de tenir vostès la nostra confiança? Molts de nosaltres estem aquí gràcies a la seva feina, en concret, doncs, a moltes de les seves universitats o d'universitats que estan aquí fent-li avui una companyia extraordinària. Per tant, gràcies, en aquest punt, a tots ells.

Hi ha temes a Catalunya que hem portat..., desconec, hi insisteixo, torno a enfiar amb el meu començament, si seguirem amb la legislatura passada, si seguirem..., amb quin punt, ho desconec. Com a portaveu porto ja un temps, ens hem reunit a casa vostra –a la seva en concret– en diverses ocasions, acompanyat d'Inés Arrimadas i d'altres companys meus, a la seva en particular i a la de companys que estan aquí acompanyant-nos, però ben bé ara mateix desconec en quin moment polític del qual vostè ens ve a explicar com està la universitat estem ara mateix. Ho desconec completament.

El que sí sé, el que sí sabem és, bé, com està la situació ara mateix a Catalunya. Avui mateix coincideix que vostès compareixen aquí i tenim una vaga d'associats, ho acabem de comentar. Per tant, crec que alguna solució hauríem de donar quan els nostres professors associats que, per cert, crec que tenen una definició, un sentit acadèmic molt clar –no cal que li digui res a vostè que..., és evident que vostè ho defensa perfectament–, per tant, hem de situar aquesta problemàtica dins del context català, lligat evidentment amb aquesta falta de professorat titular que cal planificar. Per això dic que no sé si hi haurà un pla, no sé si serà nacional, supranacional, estratègic o, no ho sé, ja sap que aquí les paraules i les retòriques acostumen a ser magnífiques i eloqüents, però, bé, desconec si les farem o no les farem. En tot cas, quan hi siguin, comptin també que Ciutadans, i si puc jo en primera persona o qualsevol dels meus companys, sempre estarem al seu costat.

Tema de beques. Doncs, saben vostès que és una reivindicació dels alumnes i crec que caldrà escoltar-la. Desconec, hi insisteixo, si tindrem una legislatura on la universitat entrarà en algun moment aquí... –ho desitjo, eh?, ja saben que és per a mi també una de les meves prioritats, juntament amb la sanitat, de la qual també soc portaveu.

Ara bé, falta de recursos. Aquí hem d'aturar-nos. Vostès parlen d'aquests diners en el document. També hem anat a mirar d'altres documents. Crec que hem d'aprofundir-hi més. És curiós perquè –vostès no en tenen cap culpa, eh?, evidentment–

quan demanem aquestes partides pressupostàries que venen de Madrid, de la resta de l'Estat, ens diuen que arriben diners a Catalunya d'una forma diferents destinats per a això. Per tant, crec que d'alguna forma..., no avui, i menys en el temps d'intervenció, però crec que cal parlar de transparència. El diputat que us parla està absolutament colpit, obsessionat amb el tema de la transparència, crec que és importantíssim sobretot en temes econòmics. Caldrà parlar-ne, perquè m'agradaria saber on són els diners, en aquest cas de tots els catalans, sobretot quan la universitat reclama diners.

Preu de matrícules. Si comença la legislatura en aquest sentit, doncs, crec que també n'hauríem de parlar i, per tant, nosaltres demanem..., crec que és evident que Ciutadans sempre té un discurs d'igualtat i, per tant, si alguna cosa hem de demanar i aixecar una mica el to –intentaré no fer-ho massa–, aixecar el to a aquest Govern és què està passant amb les matrícules universitàries? Què està passant amb les matrícules del màster? Per què a Catalunya estem pagant molts més diners que a la resta d'Espanya, que a la resta de comunitats?

Per tant, caldria –ho fico en condicional– fer alguna cosa. Per la nostra part, ja ho saben, ens tindran sempre parlant d'igualtat. Crec que també va ser a casa seva quan vaig parlar del tema del B2. Jo vaig ser autocrític, vaig defensar aquí la seva moratòria i, bé, la vam votar a favor, com no podia ser d'una altra manera, perquè, si no, deixàvem de banda els alumnes universitaris i teníem un greu problema.

Recordo ja a la meva època, en la gestió... al deganat, eh?, jo ja havia alertat..., no tenia res a veure ni amb Ciutadans ni amb la política, però ja alertava que els nostres alumnes no estarien en condicions. Quan vaig entrar en política ho vaig continuar dient; com acostuma a passar, el Govern sempre em diu que no tinc raó, ara bé, el temps, desgraciadament, a alguns ens acaba donant la raó. En el cas del B2 i en el cas de la moratòria ens va donar la raó: els nostres alumnes no estaven preparats. Per tant, cal fer-hi alguna cosa.

I això ho lligo amb el tema de la internacionalització. Hi ha indicadors molt bons, ara bé, segur que la universitat, que sempre és crítica i autocrítica, coneix perfectament que caldrà que millorem i, segurament, una cosa lligada amb l'altra pot millorar.

Per anar acabant, no seria jo –en els meus darrers tres minuts– si no parlo de temes de seguretat i de llibertat a la universitat. M'agradaria parlar-ho en una comissió específica, però cada vegada que jo ho proposo, que els Ciutadans ho proposem ja sabem que aquí ens vetaran sempre; no poden venir vostès a comparèixer perquè jo parli d'aquest tema, m'ho veten, per tant ho dic en un minut. Desgraciadament, la sensació d'impunitat, els boicots, les ocupacions, els escarnis, alguns ho negaran, però alguns continuarem dient que això està passant a Catalunya; la prova és ahir, per tant, res més proper que constatar el que està passant –hi insisteixo.

Ho vaig demanar la legislatura passada, a algun rector li ho he dit, en privat m'ho heu sentit dir sovint, però, bé, en públic, aquí, al Parlament, ja saben que d'aquest tema no se'n pot parlar. A Catalunya no passa res dintre de les universitats, vostès no ho han citat, m'hagués agradat que en fes algun comentari, perquè crec que és també un tema rellevant a Catalunya.

I acabo, lligant-ho una mica amb això, perquè jo he buscat el vostre document, amb el qual us heu basat, que és extraordinari –jo el recordava de la legislatura passada– i vaig entrar a la pàgina web –perquè és que és boníssim, per tant, quedem-nos amb això– i quina és la meva sorpresa... –ho intentaré dir amb el millor to, i li ho dic a vostè, mirant-lo, amb el màxim respecte que us tinc, que ho sabeu, un rector magnífic i amb els seus companys, rectors magnífics–, quina és la meva sorpresa quan jo vaig a buscar el posicionament aquest, una pàgina que és la seva pàgina, posicionaments institucionals de l'ACUP, i el darrer és: «L'ACUP exigeix que es deixi la universitat al marge de la pugna política.» I dic: «Ah, guaita, que interessant!» I entro a mirar sobre què va això i, clar, resulta que és que l'ACUP fa un posicionament polí-

tic perquè hi ha corrupció en una universitat molt concreta, que és a Madrid, amb la qual hi ha partits polítics que jo crec que no han fet bé la seva feina. I igual que l'hi vaig dir jo al president de la CRUE, i li he dit sovint –ja sap que tinc també relació personal i en privat, però no me'n tapo de dir-ho públicament, perquè crec que és la meva funció política, i així ho hem fet també, ho hem fet a Madrid–, crec que hagués estat bé no tancar files amb la corrupció, «anem a protegir-nos», i fer un comunicat on quan un entra, curiosament..., no ho sé, podrien haver criticat que hi havia corrupció, que crec que la fiscalia inclús hi ha entrat i, per tant, el tema era innegable. Crec que hagués estat molt més bonic.

I quina és la meva sorpresa –i amb això acabo ja, senyora presidenta, ara mateix– quan veig que els darrers..., buscant el bo, perquè l'he trobat, i el tinc aquí al damunt, però els darrers comunicats no són el darrer, que diu: «L'ACUP exigeix que es deixi la universitat al marge de la pugna política». Per tant, jo em quedo amb el titular; el contingut va per una altra cosa, era corporativisme, però ja sap que des de Ciutadans estem dient-li al rector, Roberto Fernández, CRUE, etcètera, que netegem amb transparència la universitat, perquè és bo també per als que creiem en la llibertat, en la igualtat i en aquests valors tan bons..., quan els darrers comunicats, o pràcticament tots, eh?, crec que se n'escapa un dels seus comunicats que estan a la pàgina web, tots i cadascun s'han ficat en política –s'han ficat en política. No, no, si ho vol..., els tinc davant, no em donarà temps a llegir-nos un i un altre, però és que absolutament tots ens els darrers dos anys –excepte un, si no m'he descomptat– parlen de l'empresonament de diversos dirigents i càrrecs polítics, sobre la defensa de la democràcia, de volem votar, sobre la defensa dels valors...

En resum, perquè no voldria perdre –i acabo– el to amb què he començat la meva intervenció. Gràcies, és un honor, crec que feu una gran feina. Estarem sempre i seguirem estant del seu costat –no ens equivocarem en aquest sentit–, però equidistància, com li vaig dir a una rectora que la tinc aquí al darrere, no en tindrem nosaltres cap, nosaltres definirem bé qui està amb els valors de la llibertat. El liberalisme crec que també és això, la igualtat també és això i, per tant, crec que la meva autocrítica m'agradaria enviar-la, perquè, si no, no em sentiria bé..., bé, podríem fer de tant en tant algun posicionament que no sigui polític, encara que després digueu que s'exigeix que es deixi la universitat al marge de la pugna política.

Moltes gràcies, senyora presidenta; gràcies, rectors magnífics; gràcies, a tothom.

La presidenta

Gràcies, senyor Soler. Deixeu-me saludar, que m'ho he deixat al començament, els representants del Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes; gràcies per estar aquí.

I continuem amb el torn del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, el diputat Lucas Ferro.

Lucas Silvano Ferro Solé

Moltes gràcies, senyora presidenta. Senyor Josep Antoni Planell, moltes gràcies per la seva exposició i per la seva compareixença avui.

Jo crec que la seva compareixença i el que estem veient avui als carrers dels seus companys professors i dels seus companys estudiants i estudiantes de la universitat es podria resumir dient que l'austeritat no només no ha solucionat cap dels problemes estructurals que la justificaven –el deute i el dèficit–, no només ha sigut cruel i injust amb el conjunt de la ciutadania, sinó que també és una llosa per als serveis públics i per als serveis que produeixen coneixement per construir el futur d'aquest país. És una llosa, amb la qual..., difícilment podrem construir un país amb dignitat mentre mantinguem aquestes polítiques econòmiques al conjunt de la ciutadania, al conjunt de les administracions públiques.

Llegia una notícia aquest matí –que no era d'avui, era de feia uns dies– que era que Catalunya inverteix menys que els trenta-quatre països de l'OCDE en universitats, amb unes retallades acumulades de prop del 10 per cent. No és l'última comunitat autònoma de l'Estat espanyol, com vostè ha dit, però les xifres comparatives amb el nostre entorn socioeconòmic són difícilment assumibles.

És la comunitat autònoma de l'Estat on les famílies han d'assumir un major cost pel pagament de les matrícules, un increment del 67,6 per cent des del 2009, 2.100 i escaig euros de mitjana. Unes famílies doblement castigades, no només per haver de fer front al pagament de matrícules, sinó pel conjunt de polítiques d'austeritat que hi ha hagut al país. I és la comunitat autònoma on més s'ha reduït el finançament públic per alumne. Més d'un 34 per cent, vora un 35 per cent.

Crec que, amb aquestes dades, la capacitat de la universitat tant de produir coneixement, com de ser un motor de democràcia i d'igualtat en aquest país són realment complexes.

S'han reduït els alumnes universitaris, s'ha expulsat alumnes universitaris, però no se'ls ha expulsat des de l'inici de la crisi, des de l'any 2012, que es va fer el decret de taxes universitàries. No des de l'inici de la crisi. De fet, quan va iniciar-se la crisi hi va haver un efecte, que és natural en les societats, que és que quan la gent percep que comença una crisi econòmica, intenta millorar el seu grau de formació, i va augmentar l'estudiantat universitari.

I avui trobem que s'ha reduït, i no només s'ha reduït un 5 per cent els alumnes de 18 anys, sinó que s'ha reduït el conjunt de l'alumnat a Catalunya i, sobretot, un altre element, que jo crec que és clau, que és que hi ha molts alumnes que acaben la universitat a Catalunya, o acaben els seus processos d'investigació, de doctorat i de màster, i han de marxar a l'estranger, perquè no poden fer recerca a Catalunya o perquè no poden treballar a Catalunya. I crec que aquest és el resultat d'unes polítiques econòmiques absolutament nefastes.

I, per tant, el primer que m'agradaria dir-li és que moltes gràcies per la seva exposició, per haver-nos fet avui dedicar temps aquí i, sobretot, per no creure en el cinisme que hem vist avui en alguns portaveus de partits de govern i que vam veure ahir dient que són minúcies aquestes coses. Aquestes coses impliquen no només una aposta de futur pel nostre país, sinó també una oportunitat de construir una societat justa i democràtica. Que hi hagi portaveus que facin intervencions així, crec que és humiliant per aquesta institució i per aquest país.

Tenim problemes, i ho ha dit vostè també, no només amb l'accés a la universitat, i que aquest accés sigui just i democràtic. Tenim problemes també amb el model universitari. No és de rebut que hi hagi estudiants que hagin d'estudiar i treballar, perquè hi ha un model universitari que els impedeix desenvolupar no només uns estudis amb plena normalitat, sinó també una vida política, cultural, universitària al complet, pel fet d'haver d'arrossegar una doble càrrega. Creiem que és important apostar per una universitat que sigui dinàmica, que els estudiants la puguin també viure en plenitud i que no haguem de tindre estudiants de primera i de segona, que han de treballar després de les classes, molts cops perjudicats per horaris de pràctiques, que doblen la jornada estudiantil i que els impedeixen o els fan assumir càrregues laborals excessives.

Tenim també problemes amb el professorat. Ha augmentat un 40 per cent el professorat associat. I és veritat que hi ha un problema amb la reposició del funcionariat, però és veritat també que ha sigut una eina per precaritzar la universitat pública, per assumir un infrafinançament inassumible en una universitat. Que hi hagi professors que deixen la seva plaça i que tenien el seu sou de professor, i s'estigui omplint amb professors associats que cobren cinc-cents euros al mes. És una vergonya per a una institució de la importància i el prestigi de les universitats públiques a Catalunya.

Igual que ho és que hi hagi becaris de col·laboració i estudiants becats, que estiguin treballant suplint places estructurals a la universitat. Sigui d'informàtica, sigui de manteniment, etcètera.

Crec que hi ha hagut una denúncia i una sentència a la Universitat de Barcelona, recent, que així ho indica, i crec que és un element a corregir. No es poden utilitzar becaris i estudiants de la universitat per suplir places de treballadors estructurals de la universitat. És un disbarat que té a veure amb l'infrafinançament de la universitat i té a veure amb com estem construint figures jurídiques i laborals per tapar i per precaritzar la universitat pública.

Hem vist també elements que no formen part només d'un problema d'infrafinançament, sinó de com es gestiona el finançament públic a Catalunya.

El 2009, el 64 per cent d'ajudes a la investigació anaven destinades a universitats públiques. Això el 2009. Avui, és un 49 per cent. Avui es destina més finançament a institucions privades que a universitats públiques, a pesar de que aporten el 78 per cent de les publicacions. Crec que això, no només implica un model de gestió pública interessada i que ens ha abocat a la precarietat i a la injustícia en el nostre servei públic, sinó que és un desmereixement als investigadors de les universitats públiques, que són punters a Catalunya i que mereixen que la Generalitat de Catalunya els posi en valor. Perquè el problema és que no podem reduir la investigació i la docència en les universitats a la vocació pública.

Ho hem vist també amb el personal sanitari en aquest país. La vocació pública té límits. I ho hem vist amb la fuga d'investigadors que hem viscut en aquest país i ho hem vist també amb la pèrdua d'estudiants. Té límits materials claríssims i té límits de models de gestió claríssims. I cal reconèixer la funció dels investigadors públics i cal deixar d'apostar per models que infrafinancin la investigació pública en detriment de la investigació privada.

I crec, sentint la seva exposició... Jo hi ha una cosa que ha dit el company de Ciutadans que a mi sí que m'agradaria aprofitar per comentar-la. Jo crec que les associacions universitàries, també les de rectors i les d'estudiants, per descomptat, estan també per dinamitzar la vida política i cultural del país. I que és una cosa que no ens ha ni d'averkonyir, ni de ser temerosos. Crec que la universitat sempre ha sigut una institució amb una vida política crítica, que està bé, que ha sigut sempre un reflex de que som una societat democràtica, i que està bé que ho seguiu sent, perquè també forma part d'un element fonamental en la nostra democràcia, que és l'autonomia universitària. Crec que és fonamental que les universitats públiques reivindicuin la seva autonomia.

I ha parlat vostè –i no voldria acabar la meua intervenció sense fer-hi referència– dels reptes de futur de la universitat pública i del conjunt de la societat catalana i de la societat mundial. Hem viscut una etapa duríssima, de desmantellament de serveis públics, però també de desmantellament del nostre teixit productiu. I, per altra banda, tenim reptes globals i tecnològics que apunten a una necessària transformació productiva.

I jo crec que, en aquesta doble vessant, en la vessant de la necessitat de reconstruir benestar i de reconstruir un model productiu que doni respostes més enllà del monocultiu, del turisme i de la precarietat, que doni respostes per poder construir vides dignes, i de les necessitats de construir una societat sostenible, feminista, que assumeixi la transformació tecnologia i que sigui capdavantera en les noves innovacions productives, està la importància de la universitat pública.

I que, en aquesta doble vessant, sou un element clau, i que per això les polítiques d'austeritat i per això la devaluació de la universitat pública i de la investigació pública és un atemptat no només d'injustícia davant dels treballadors públics i davant de l'alumnat, sinó també del dret a tenir un futur digne i a construir un futur diferent en aquest país.

Per tant, reiterar-li el meu agraïment, reiterar el nostre agraïment també, avui, als professors associats, als estudiants que es manifestaven en aquest Parlament, i moltes gràcies per la seva compareixença.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Ferro. A continuació, i pel Grup del Partit Popular, té la paraula el diputat Santi Rodríguez.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, presidenta. Rector, rectors, gràcies, també, per la seva exposició, pràcticament la reiteració de la seva exposició. Quatre preguntes i una última consideració.

Una primera, amb relació a les qüestions pressupostàries i a les taxes, que són dos elements que van íntimament lligats. Quan hi ha l'increment de taxes és perquè hi ha hagut una retallada pressupostària, una contenció, una disminució pressupostària i, per tant, és per tal d'intentar minimitzar els danys en el finançament del sistema universitari. Per tant, som partidaris de treballar a la baixa les taxes universitàries, les més altes d'Espanya i de bona part d'Europa. I, per tant, som partidaris de treballar a la baixa les taxes, i això, necessàriament, ha de comportar un increment de l'aportació pública al sistema universitari.

No sé si vostès hi guanyaran gaire, en aquest sentit –no sé si vostès hi guanyaran gaire, en aquest sentit–, perquè, jo no dic que s'hagi de compensar, eh? Segurament l'esforç que haurem de fer de l'aportació pública haurà de ser superior a l'esforç que es faci en la rebaixa de les taxes. I, per tant, jo crec que aquest és un element que hem de tenir present, que la millora del finançament ha de ser, no només per compensar una rebaixa de les taxes universitàries sobre les quals aquest Parlament ja ens hem pronunciat en diverses ocasions, sinó que ha de ser un pèl superior. Primera pregunta o consideració.

Segona –que és doble, eh? Una primera, amb relació al nombre d'universitaris. De les dades que vostès ens donen, veiem que el nombre d'estudiants universitaris a Catalunya, també en el conjunt d'Espanya, és inferior a la mitjana de l'OCDE –em sembla que és el nivell que m'ha quedat. I, d'alguna manera, ens ha donat la impressió de que hem de millorar el nombre d'universitaris. No m'agrada parlar de nombre, perquè a mi el que m'agrada és parlar, evidentment, de la qualitat, no tant de la quantitat, sinó de la qualitat.

Però, en canvi, aquest és un discurs que, quan parlem amb les empreses, és al contrari. Les empreses ens demanen menys universitaris i més formacions tècniques, més formació professional. Com ho compaginem això? Com ho compaginem? És que les empreses, que són les que després contracten, les que després ofereixen llocs de treball, ens demanen no tants universitaris, sinó que ens demanen persones formades, segurament, des d'un punt de vista més pràctic i més, diguem-ne, al peu del canó, que no pas universitaris, eh? Per tant, aquí tenim una petita contradicció.

I un comentari amb relació..., o almenys una possible explicació, amb relació al fet de que el nombre d'universitaris –era una xifra que vostès ens donaven– que provenen de famílies que no tenien estudis universitaris és, a Catalunya, i a Espanya també, més gran que a la mitjana de països. Possiblement, sigui una conseqüència lògica de l'evolució que hem patit a Catalunya i a Espanya en els últims quaranta anys. Perquè, segurament, les condicions polítiques de quaranta anys enrere no eren les mateixes i no permetien, per tant, a les famílies accedir tan fàcilment als estudis universitaris com dels quaranta anys cap aquí. I, per tant, jo crec que aquest és un valor positiu, en el qual val la pena posar-hi l'accent.

Tercer element. Respecte a la problemàtica actual, vigent, perquè la tenim al carer, de les condicions dels professors associats. Jo crec que val la pena reflexionar-hi a fons. No és un problema d'avui –no és un problema d'avui. El problema dels pro-

fessors associats és un problema que s'arrossega de ja fa anys. Els professors associats han estat..., van ser creats per aprofitar el coneixement que podien oferir professionals del món de l'empresa al món de la universitat.

Les reivindicacions que estem sentint, que, segurament..., segur –i els hi dic des de l'experiència pròpia, eh?–, segur que, a la vista del paper que tenen els professors associats en les universitats, i que reivindiquen una estabilitat, que no s'adiu amb aquest compartir experiències del món professional amb el món universitari, és degut a que les universitats han estat utilitzant, no els dic avui, els dic històricament, han estat utilitzant els professors associats per cobrir les deficiències de professors titulars.

I, per tant, els professors associats que veuen que tenen aquest paper, pràcticament, de substituïts..., no estrictament, eh?, substituïts no, sinó de professors que cobreixen les mancances de professors titulars, acaben, doncs, amb la reivindicació d'una estabilitat, amb la reivindicació salarial... Evidentment. És lògic; és la conseqüència de veure el paper que realment estan jugant en el món universitari, quan la figura es crea amb un objectiu absolutament diferent.

Última pregunta-reflexió. I, segurament, no és tant responsabilitat de les universitats..., no és *només* responsabilitat de les universitats. Tenim molt bones dades de recerca, publicacions, d'atracció de fons per finançar la recerca, grans investigadors..., tenim un potencial important.

Però també totes les dades ens apunten que la capacitat no només de les universitats, sinó de la societat catalana de transformar aquesta recerca en innovació, que és allò que al final acaba generant valor afegit a una societat, és escassa i anem coixos. Per tant, contrasta aquest gran valor que generem en recerca amb aquest escàs..., amb aquesta escassa materialització de la recerca en innovació i, per tant, en valor afegit.

Idees. Què podem fer? Per on podem anar? Una part important és de les empreses, una part important evidentment és de les empreses, però també el teixit empresarial que tenim format fonamentalment per petites i mitjanes empreses moltes vegades dificulta aquesta materialització de la innovació. Per tant, potser també des de l'àmbit universitari..., ja esteu fent coses, però crec que ens podeu il·lustrar si podem fer alguna cosa més en aquest sentit.

I acabo. Acabo amb un prec, amb una súplica: rectors, defenseu la llibertat a la universitat, si us plau, perquè si a la universitat ja no hi ha llibertat, què ens queda? Defenseu amb totes les vostres forces la llibertat a la universitat. El que hem vist en els darrers mesos ens fa la impressió que no és un bon senyal i, per tant, us demanem que us comprometeu en la defensa de les llibertats d'absolutament tots, i de totes les ideologies.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Rodríguez. Per al torn del Grup Republicà, té la paraula la diputada Gemma Espigares.

Gemma Espigares Tribó

Gràcies, presidenta. Gràcies, rector, i a les rectores i rectors que ens acompanyen. També al Ceucat. Crec que una de les coses que podem tenir en comú molts dels que som a la sala és el sentiment de pertinença a la universitat de què hem format part, i més els que hem pogut continuar també després dels estudis. Per tant, aquest sentiment de pertinença que també es veu avui quan es donen aquestes dades crec que és bo que el posem de manifest.

Avui és difícil començar a parlar de tot el que ens ha dit sense fer referència a la manifestació que hi ha al carrer. Jo crec que és evident que compartim moltes de les reivindicacions que hi ha i no només els escoltem, sinó que hem de trobar la manera

de posar-hi solucions, i per això les propostes no només d'aquesta setmana, sinó les que va fent el Govern i de les que podré detallar-ne alguna cosa.

Quan parlem..., i el fet que vingui primer l'Associació Catalana d'Universitats Públiques ens permet tenir aquesta dimensió del sistema, i m'ha agradat quan ha parlat que no només per ràtio ens toquen les dotze universitats, per tant, està més que justificat amb quantitat d'alumnes, però jo hi afegiria que no només per ràtio, sinó per qualitat; les dotze universitats tenen una qualitat –especialment les set universitats públiques–, i crec que això també és bo que ho dimensionem.

Hi ha hagut algun comentari de la resta de grups que m'ha sobtat, si més no perquè de la part que jo més m'emporto de la universitat és el rigor, és aprendre a tenir un esperit crític, a analitzar tota la documentació, i a que quan fas un comentari el fas basat en l'evidència científica –potser també per la deformació de recerca que tinc–, però el fas basat en dades. Llavors, no podem banalitzar, no podem dir que hi ha estudiants que s'han quedat fora perquè sí. I més quan les dades demostren que les persones que venim de pares no universitaris hi accedim, i hi accedim més a la universitat. Per tant, jo sí que demanaria a la presidenta que aquest rigor no el perdem en cap moment al Parlament, però especialment a la Comissió d'Empresa i Coneixement, eh? (*Veus de fons.*) ..Vull dir, no sé si és només aquest, però hi ha hagut algun comentari que, com a mínim, voldria demanar que estigués basat...

Ens parlava de diversos reptes, ens parlava de l'autonomia universitària i crec que serà bo que aquest el puguem discutir en el marc del pacte nacional, no perquè no ens sapiguem res o en sapiguem molta cosa, sinó perquè al final, quan el Govern –entenc– va plantejar el pacte la passada legislatura i de nou el planteja en aquesta és justament perquè no sigui només el Govern qui prengui una decisió en un moment concret, sinó que sigui el conjunt de la comunitat universitària, també amb els grups polítics i també amb el Govern, els qui arribin a aquest acord.

I jo crec que és la clau i crec que ens podem posar d'acord en moltes coses, perquè hi ha moltes coses en les quals pensem igual, perquè justament el que necessiten les universitats –i no ho diu aquesta diputada, ens ho han repetit els rectors i les rectores durant molt temps– és aquesta estabilitat, estabilitat en el finançament, però també estabilitat en les polítiques universitàries i en l'autonomia.

Per tant, no és que hi hagi un grup que proposi un pacte en concret, sinó que entre tots..., triguem el que triguem, perquè això no va de córrer, això va d'arribar a un pacte ben fet amb el qual puguem posar-nos d'acord en alguns punts. I, és més, la consellera..., potser per donar-los una mica d'informació, perquè m'ha semblat que no se'n tenia gens, d'informació, la consellera ha comparegut en seu parlamentària, ha explicat el pacte nacional que vol posar en marxa i, evidentment, no se'n coneixen els detalls –això és veritat–, i justament dic que no se'n coneixen els detalls perquè és un pacte que no ve fet de base, és un pacte que hem de construir entre totes, perquè, si no, ja perd la gràcia del pacte; si no, fem un decret, que faci el Govern un decret des de Govern i ja està. Un pacte justament és que posem unes bases i aquí és on ens hem de posar d'acord tots els grups.

Entenc que també s'ha dit que el secretari d'Universitats i Recerca no havia vingut en seu parlamentària, i és cert. Suposo que serem tots conscients de la situació que vivim aquesta legislatura, però en tot cas jo crec que és bo, perquè a més es va dir que el secretari d'Universitats compta amb el suport de la gran majoria dels grups parlamentaris –crec que es va dir així– i, si més no, és una persona de reconegut prestigi, que a més ve de la universitat, que ve d'una etapa a la Rovira i Virgili on va fer una feina magnífica i, per tant, que segur que donarà resposta a moltes de les coses, perquè ho coneix, ho coneix bé i l'avalua una gran gestió, que m'agradaria que quedés dit.

Parlava també del preu de la matrícula i les beques, i a mi m'agradaria concretar, potser, no tant el preu, sinó els preus. A Catalunya no tenim un únic preu, sinó que

cada estudiant paga també en funció de la tarificació social que té i, per tant, no tenim un únic preu, sinó que tenim fins a cinc preus diferents.

Ha parlat també de l'oferta de graus i màsters i de la qualitat. I, és cert, el mapa universitari..., jo..., si fa set anys que participo de les discussions d'universitats mai ningú l'ha volgut abordar, i en algun moment és evident que l'hauré de fer.

Però, en tot cas, els graus que tenim compten amb un suport, amb unes acreditacions, però també amb unes verificacions prèvies de l'AQU importants. Cap mena d'ombra de dubte sobre la corrupció a les nostres universitats, cosa que entenc que no poden dir tots. I, de fet, em sobta quan algun grup parlamentari treu aquest tema, quan justament l'únic o dels pocs casos que han sortit a Catalunya ha estat en aquest sentit. Però jo crec que aquí ens hi hem de posar tots d'una manera molt contundent, que quant a les universitats catalanes no hem de tenir cap mena d'ombra de dubte amb aquests temes.

Ha parlat també de recerca, dels ICREA, de la necessitat de finançament i dels doctorats industrials, que va ser una aposta que va fer el Govern. Estem al voltant, deia, del 15 per cent de propostes, i això ens ajuda també a veure que és una de les col·laboracions universitats, recerca i empresa cap a la que podem avançar.

Parlava de la necessitat de renovació de personal i de la igualtat. I li diria..., crec que parlava de l'equilibri entre gènere, no només això, sinó que som conscients del sostre de vidre que tenen, només cal veure que únicament dos de les rectores són dones i, per tant, tenim un sostre de vidre en els càrrecs de gestió; també en els consells socials i en els deganats, i això està constatat. Però no només això, sinó en la carrera professional de les professores i de les investigadores, sobretot en els trams que es demana quan et vols acreditar. El fet, per exemple, de ser mare és obvi que t'està retardant en la carrera investigadora. I, per tant, diria que hi ha una proposta de resolució en aquest sentit que hem d'abordar tots els grups i hem de poder veure quines solucions hi trobem.

I ha parlat dels estudiants, no només com a entitat o com a membres de la comunitat universitària que han de poder participar, sinó –deia– també com a avaluadors. És cert que l'AQU té totes les acreditacions internacionals, ha passat per moltes avaluacions i justament un dels puntals era la participació dels estudiants en els òrgans de decisió, que ja participen de l'ACUP, però també com a avaluadors, i també en les visites externes.

I aquí constatar una vegada més el pioneres que han estat algunes de les universitats catalanes. Quan l'AQU visita les universitats fent una acreditació, doncs, hi ha qui selecciona estudiants i hi ha qui ha fet un sorteig i han vist diferents pràctiques, i algunes d'elles molt innovadores. Per tant, una vegada més, ens avancem amb el que després Europa ens ha anat reconeixent, o en aquest cas s'avancen les universitats al que es deia.

De totes aquestes propostes, jo crec que és important que vertebrem dos eixos: aquest pacte nacional que deia no ha de ser una cosa feta; al revés, li demanem al Govern que vingui amb un eix. De fet, és un eix que no discreparà gaire dels reptes que vostès plantegen, perquè, com bé ha dit, fa temps que se n'està parlant, i en tot cas amb els pressupostos.

I amb els pressupostos crec que és important que tinguem clar que per Esquerra Republicana les prioritats socials hi són, i per això ahir es van anunciar les mesures que es van anunciar en salut, que també s'han barrejat aquí temes, crec que d'Universitats no havia sortit això en cap roda de premsa, però, en tot cas, les prioritats socials hi són i són damunt la taula.

També s'ha parlat que les taxes es van pujar en una situació conjuntural i és cert, i per tant les hem de poder revertir, i les hem de revertir amb una proposta de pressupostos que no només comenci a abaixar les taxes universitàries de forma lineal a tots els estudiants, sinó que també prioritzí aquells estudiants que estan en una situació de vulnerabilitat; per tant, que cap estudiant es quedi fora del sistema

per motius econòmics. I això ho hem repetit i serà la nostra prioritat, evidentment que volem abaixar les taxes, però a Esquerra Republicana no trobaran una proposta que no sigui realista.

Per tant, si tenim pressupostos podrem fer moltes coses i, si no en tenim, en podrem fer unes altres de diferents. No en podrem fer cap? Evidentment, que no, però ni tampoc els pressupostos ho solucionaran tot ni sense tenir-los no podrem fer res, però és cert que aquí hi ha altres grups que també s'hauran de comprometre que aquestes coses que demanen puguin fer-se possibles: aquesta baixada de taxes, però també amb les beques. I no només això, sinó que la universitat no només necessita la part de les taxes o dels preus, sinó que necessita poder fer polítiques de professorat –diria que el rector també n'ha parlat–, per tant hi ha d'haver una part dels diners addicionals que es destinin, i que els grups parlamentaris han començat a conèixer, que puguin anar en la línia que les universitats pugueu fer polítiques pròpies en aquest sentit.

I acabo amb un tema que també ha sortit, amb el tema de la repressió. Això no va de vetar cap diàleg, al contrari. En el nostre grup parlamentari tindrem tots els debats que calguin. El que es va proposar aquí és una persecució a una rectora per un acte que ni tan sols ella havia organitzat, i això sí que no ho podem ni compartir ni permetre.

Per tant, diàleg, tot. De fet, al revés, és que diuen: «La universitat ha de viure al marge de la política». Perdonin, senyors, però és que marcar el preu de les universitat és fer política; discutir si a Lleida hi ha d'haver Veterinària o no és fer política, sinó que m'expliquin... Ara, és fer política universitària.

Per tant, a la universitat com a sobirania del coneixement, com a generació del coneixement, tots els debats, tots. I, a més, tenint companys a la presó com tenim, alguns d'ells professors universitaris, el que no voldran és que esperem un silenci o una suposada neutralitat, que és evident que no és possible.

Gràcies, rector.

La presidenta

Gràcies, senyora Espigares. Recojo el apunte que me ha querido usted dar, pero yo personalmente aprecio la capacidad y el rigor con que han intervenido el resto de diputados y no he considerado conveniente llamar la atención por ninguna intervención de las que ha habido.

Por lo tanto, es el turno de Junts per Catalunya, el diputado Lluís Font.

Lluís Font i Espinós

Gràcies, presidenta. Magnífiques rectores, magnífics rectors, presidenta del Consell Social de la Universitat de Girona, estudiants del Ceucat, director de l'ACUP, diputades i diputats, jo els vull donar, en primer lloc, les gràcies, rectores i rectors, no per haver vingut avui aquí, sinó per la feina que fan cada dia, perquè amb el seu capteniment institucional en moments difícils han representant el bo i millor del país, han sabut estar a l'alçada de les circumstàncies.

I vostès treballen, si em permeten l'expressió, amb material sensible. Que no s'enfadi ningú, però els estudiants amb la seva ebullició, els professors, el coneixement, les empreses..., estan a la cruïlla de molts sectors efervescents, i han demostrat en tot moment –i confio que així seguirà essent– estar a l'alçada del que el país reclamava.

La sessió d'avui no pretén exhaurir el tema. Entenc que és el portal d'unes sessions que vindran en què vostès ens han d'ajudar a convertir aquesta comissió de coneixement en efectivament això, no utilitzar-los a vostès com a forma de fer tacticisme i picabaralla entre nosaltres, sinó aprofundir en polítiques universitàries que ens permetin, doncs, fer lleis, assessorar el Govern i trobar els consensos.

Jo apuntaré algunes idees, però sense pretensió de voler-ho tancar ara, perquè confio que en aquestes sessions en què compareixeran tots els rectors i les rectores de Catalunya podrem anar fent aquest cabal de reflexió compartida.

La primera és dir: a vegades afirmem que Catalunya és un país que no té riquesa natural i que només disposa de la seva gent. Això vol dir talent i coneixement. Vostès, en representació de la institució que presideixen, estan en l'epicentre de la gran aposta de país. Si parlem de coneixements, si parlem de talent, vol dir que hem de parlar d'estimulació des de la primera infància i al llarg de la vida. I les universitats aquí hi tenen un paper central. No únicament de formació i capacitació dels joves per començar a treballar, sinó la formació al llarg de la vida, l'entroncament amb la formació professional, amb formació d'adults, amb formacions que des de diversos àmbits de l'administració es fan.

A mi em sembla que aquest és un tema fonamental que hauríem de discutir i parlar. Cadascú en el seu lloc, però tots en interacció al servei de què? De potenciar el talent i posar-lo al servei de la llibertat personal, que cadascú pugui desenvolupar al màxim les seves capacitats, i al bé comú.

A mi em sembla que aquesta és una qüestió que al llarg de les sessions que podrem compartir, si tot va bé, amb vostès, rectores i rectors, seria un tema fonamental.

El segon és la qüestió de l'equitat. Aquesta és una gran preocupació i un objectiu de país: crear les condicions de possibilitat per a la igualtat d'oportunitats. Que la universitat no sigui un reflex purament de la societat i les seves desigualtats, sinó que potser, modestament, amb polítiques concretes, sigui capaç de compensar-les. I això ens donarà peu a parlar del tema del finançament i d'altres qüestions.

Crec que hauria de formar part del frontispici de totes les universitats el concepte d'equitat, aplicat als joves i als adults, a com donar noves oportunitats d'ocupació, com desenvolupar al màxim aquest potencial. I com evitar que la gent no pugui aprofitar aquestes oportunitats per limitacions d'ordre econòmic.

El tercer tema seria la qüestió del finançament. Jo aquí tenia unes dades. El 2009, l'aportació pública de la Generalitat a les universitats, en el seu conjunt, va ser de 922 milions. En el 2017, ha estat de 772. Hi ha un *gap* de 150 milions, més les corresponents actualitzacions que no s'han fet. Sí que és veritat que han incrementat les beques, de 22 a 50, i l'aportació dels estudiants, de les matrícules, de 110 a 202.

És important segregar això. Perquè, si agafem les xifres globals, hauríem passat de 1.055 milions, com a pressupost consolidat el 2009, a 1.025. I algú diria: «Home, no és tan dramàtic.» Però això amaga situacions, com ha dit el rector, que s'han de ressituar.

I, per tant, hem de trobar la manera de reduir l'aportació dels estudiants, sobretot per fer possible el principi d'equitat, i, per tant, garantir que hi hagi tarifació social i fórmules diverses perquè ningú quedi fora, i, alhora, incrementar progressivament l'aportació pública, diversificant-la perquè arribi més enllà d'on som ara.

Jo..., m'agradaria afegir una reflexió. A vegades, es parla de països europeus que garanteixen, pràcticament, la gratuïtat en universitat. Jo, en general, no els conec molt, però el cas holandès el conec perquè tinc una filla que estudia allà. El preu de la universitat pública holandesa és similar al d'aquí, potser amb la diferència que es poden cursar els crèdits que es vulguin i es paga per curs sencer. Ara, quan ella necessita assistència sanitària ha de fer copagament. Això no eximeix coses, però vull dir que la societat del benestar ha de tenir en compte que no són compartiments estancs, que tot forma part de la mateixa caixa i que s'han de trobar les fórmules per fer viable el conjunt. (*Remor de veus.*) Jo només parlo de l'experiència que conec, concretament holandesa. Però crec que hauríem de tenir en compte un conjunt d'elements que no eximeix de prendre les decisions corresponents, però que afecta al conjunt.

Una altra reflexió. A mi em sembla que el professorat, les persones, el PAS, els investigadors són l'eix central de les universitats, i aquí jo crec que hem de fer un esforç, per retenir el talent, per potenciar-lo, més enllà de taxes de reposició, que són importants, hem de trobar la manera de no perdre el talent. Aquesta gent tan ben formada que està sortint de les nostres aules, dels nostres departaments, necessitem capitalitzar-la. A mi em sembla molt bé que la gent pugui marxar a fora, però que marxi perquè vulgui, no perquè li faltin oportunitats.

Per tant, hem de trobar una estratègia que ens permeti focalitzar i enfortir aquesta aposta del professorat i, per tant, els mecanismes que ho facin possible.

Jo crec que podem dir que, gràcies a l'esforç de milers de professors, o de centenars de professors, hem garantit una qualitat. Però això ens ha servit com un model de transició, però jo crec que, de cara al futur, hem de tenir clar que són l'epicentre i són la garantia de qualitat del conjunt.

La recerca i el coneixement són fonamentals. No ens hi podem estendre. Crec que, a vegades, tenim excessius compartiments estancs i hauríem de trobar la manera de fer col·laborar centres de recerca, que a vegades són externs a la universitat, els que són propis de la universitat, el treball de recerca dels mateixos professors i com incrementar l'aportació privada en aquest sector, com passa a altres països. És veritat que el mecenatge no està prou desenvolupat aquí, però jo crec que trobaríem fórmules per fer participar al món de l'empresa sense diluir el paper de la universitat.

A mi, com un petit comentari, em fa por quan algú teoritza en el sentit que hauríem de ser les universitats una mena d'apèndix del sector econòmic. Jo crec que s'ha de trobar un punt d'equilibri, ni viure'n al marge, ser autista, si em permeten, però tampoc ser el *brazo armado* del sector productiu en funció de les conjuntures.

La universitat té una funció pròpia, i s'ha de saber relacionar amb el món productiu, però amb aquell món productiu intel·ligent, que sap veure a mitjà i llarg termini, i, per tant, que no està només pendent de la conjuntura tàctica, sinó que busca quelcom més, no? Aquestes aliances jo crec són les que donen solidesa.

I el segon element fonamental de la universitat són els alumnes, que hi donen vida, que la democratitzen, que la fan viva i que se n'aprofiten i, alhora, aporten al conjunt. Tot el que sigui democratitzar la universitat, jo crec que és una gran aposta.

I, per acabar, potser el binomi autonomia / paper social de la universitat. Jo crec que ha de ser més autònoma i, alhora, ha de tenir clara la funció social, i, per tant, la implicació en el teixit social. I això, a vegades..., es pot parlar de la governança, es pot parlar de la implicació, i com aconseguir que el conjunt de la societat se senti molt orgullosa de la seva universitat, perquè, realment, n'hi ha per sentir-se'n, no?

Per tant, jo defugiria les fórmules simples de blanc o negre o el jocs de suma zero, per dir: tot és un matís, i podem aconseguir objectius diversos amb intel·ligència, amb creativitat i amb el seu ajut.

En tot cas, aquesta és l'expectativa que tindríem nosaltres davant aquestes llargues sessions que farem amb tots vostès, que confio que ens ajudin a tenir les idees més clares.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Font. Ara és el torn del senyor Planell, per a la rèplica als grups. Té un temps màxim d'uns quinze minuts; deu, quinze minuts, però serem flexibles.

Josep Anton Planell

Només?

La presidenta

Només. (*L'oradorariu. Veus de fons.*) Gràcies.

Josep Anton Planell

Perquè, clar, s'han dit moltes coses, i totes molt rellevants i interessants. I agraeixo, evidentment, totes les intervencions que heu fet, perquè unes reconeixen la tasca que s'ha fet, però altres plantegen qüestions que, sens dubte, són d'interès.

Jo, si em permeten, no contestaré un a un, sinó que he anat apuntant coses. Algunes són transversals a coses que s'han dit, i per tant..., bé, també, per dir-ho així, també vendré el meu producte d'aquesta manera, no?

Aviam, no sé per on... En primer lloc, els vull agrair a tots..., ens falta un grup parlamentari, per veure, però, des de l'ACUP, hem vist tots els grups parlamentaris del Parlament de Catalunya, i això penso que ha sigut enriquidor per a les dues parts. I, per tant, no ho he dit abans, però vull agrair l'esforç que tots els grups han fet, doncs, per venir a reunions a la UOC, eh?, com deia el professor Jorge Soler, de venir a la UOC a parlar amb els rectors de l'ACUP. Per tant, no ho he dit abans, però permetin-me que doni les gràcies ara.

Aviam, si em permeten, hi ha una..., començaré, tinc set o vuit coses apuntades aquí que van en la direcció del que han parlat vostès. En primer lloc, començaré parlant del rol de les universitats, no? I ho han d'entendre..., hem d'entendre clarament aquest rol que, per mi, al final, fem molts rànquings, però hi hauria d'haver un rànquing que fos el més important de tots, que seria l'impacte social.

Al final, el que és rellevant d'una universitat és l'impacte social que té. Això ho hem vist arreu, i hem vist com el paisatge econòmic, social de ciutats com –i perdoneu els companys, eh?, però– de Lleida, de Girona, doncs han vingut acompanyats per la presència de la universitat. La universitat té un arrelament i un impacte social en l'entorn en què viu.

Però, deixin-me dir una cosa, als anys 50..., si mirem això, una gràfica molt maca, que va reelaborar l'actual secretari d'universitats, el Xavier Grau, a partir d'una de l'EUA, de l'Associació d'Universitats Europees, es veu clarament la demanda en estudiants i el nombre d'universitats que donen resposta a aquesta demanda. I es veu que, més o menys, i parlem del cas de Catalunya, si volen, als anys 50, el 6 per cent de la població de 18 anys anava a la universitat. Hi havien poques universitats, la Universitat de Barcelona, eh?, només, en aquell moment. Anys 50. El 6 per cent anava a la universitat. Qui anava a la universitat? Les elits. Les elits econòmiques i les elits intel·lectuals. Per tant, la universitat servia per formar elits.

Quan als anys 60, 70, es creen les politècniques, es creen les autònomes, etcètera, i s'augmenta, diguem-ne, l'àmbit d'universitats, el 20 per cent de la joventut de 20 anys va a la universitat. Per tant, què estan formant les universitats? Els capatassos. Ja no els amos, sinó els capatassos. Ja no són les elits, ja és...

Però, quan, als anys 90, es despleguen les universitats. A Espanya, una universitat per província, pràcticament, si no m'equivoco n'hi ha una cinquantena de públiques a Espanya, no?; més o menys, una per província, de mitjana. I, a Catalunya, es creen les territorials, i posteriorment, a l'any..., als 90, es creen les territorials; al 95, la UOC, aleshores, clar, et pots permetre que el 40 per cent de la joventut de 18 anys vagi a la universitat. Per tant, què estàs formant? Estàs formant capes enteres de professionals, eh?, que, per tant, canvien el panorama. Quan parlàvem, això, dels joves actualment universitaris que els pares no ho eren, aquest és el gran impacte social.

I, per tant, penso que això és el que hem de..., és una de les coses que hem de cuidar i hem de preservar. Perquè, clar, quan aquí parlem de quina és la interacció de la universitat amb les empreses, per exemple, la transferència. Home, n'hi ha una de ben clara, que és el talent que les universitats creen perquè les empreses puguin treballar amb aquest talent.

És a dir, quan parlem de la inversió estrangera a Barcelona, per què venen les empreses? Perquè tenim un aeroport que té el màxim nombre de vols *low cost*, o perquè té una terminal no connectada amb tren a la ciutat, o perquè fa bon temps o perquè...? No, no, venen, entre altres coses, perquè tenim el talent o tenim els titulats perquè aquestes empreses puguin instal·lar-se a Barcelona.

Clar, i això va associat a una altra qüestió. Quan parlàvem de la gent que marxa..., home, fem-nos mirar la política salarial, eh? Perquè, en aquests moments, clar, els salaris que estem pagant... Potser ens hauríem de replantejar si realment volem una societat, com dèiem abans, de primer ordre, etcètera, pagant uns salaris que no resisteixen una comparació amb els que es paguen a altres països del nostre entorn.

I aquest pot ser un motiu també, perquè, al final, la gent preparada acabi marxant, perquè trobaran un reconeixement millor fora d'aquí. A mi és un tema que..., la política salarial, sens dubte, em preocupa.

I, quan parlem de recerca i innovació, clar, la innovació... Innovació no és tenir una idea, i això ho saben vostès millor que jo, eh? Perquè, clar, tenir una idea és quasi quasi un acudit, no? Se t'acut una cosa. Innovació és portar-la al mercat i que tingui èxit. I, per això, necessites un ecosistema. Això no és una cosa de que un professor universitari pensi molt i..., sinó que necessites un ecosistema. I un ecosistema què significa? Doncs significa que necessites advocats que siguin experts en la redacció de patents que resisteixin els embats de la revisió europea, necessites capital risc, necessites...

Clar, fa poc, en el Patronat de Biocat, per exemple, en el qual assistia com a president d'ACUP, sortia la comparació entre la inversió d'empreses de capital risc a Catalunya, en relació amb la producció de recerca, i el que passa a països com a Dinamarca, a Àustria, etcètera. Països que tenen un impacte de recerca similar a la de Catalunya i la inversió que hi ha. Sens dubte, és molt més petita a Catalunya. I la visió que es té des del Biocat és que hi ha molt potencial de millora i que això, si les coses no van malament, és possible que això, aquest *gap* l'acabem tancant.

Clar, dius: «Home, hi ha un país que se surt de tot. Té menys recerca i, en canvi, té més inversió.» Bé, però, llavors, hi ha una mesura política, eh?, és Irlanda. I sabem que les empreses d'Irlanda paguen uns impostos diferents a la resta d'Europa. I, clar, Irlanda té..., el que té menys recerca dels països comparables, nivell de recerca d'impacte, però és el que té més inversions.

Per tant, clar, aquí, diguem-ne, al final, hi juguen vostès també, no? Perquè dependrà de les decisions que prenguin, quant als impostos que han de pagar les empreses i com això es decideix, que tinguem una cosa o altra. Però, al final, la innovació requereix d'un ecosistema. I la universitat hi juguem un paper, sens dubte, i hi tenim la nostra responsabilitat. I, com deia el doctor Soler, hem de ser autocrítics, eh? Però, bé, és una qüestió d'ecosistema, en el que estem, sens dubte, disposats a treballar-hi.

Clar, tenim un sistema de qualitat. Vostès han incidit en això, en investigadors, hem parlat de la investigació estrangera, però..., i ho repeteixo –i alguns de vostès ho han dit també–: el gran enemic d'això és l'envelliment. Envelliment de les plantilles, envelliment dels investigadors i envelliment de les infraestructures.

Clar, tot això podem estar vivint..., de moment, els indicadors són bons. Però és com l'exemple que posa, de vegades, el rector de l'UB, és com quan mires al cel i veus una estrella, un estel. Potser aquest estel, com que està a no sé quants anys llum de la terra, encara veiem la llum, però l'estel no existeix ja. I, per tant, ens podem estar movent en aquesta direcció, no? Aquest seria un problema.

Com a exemple, els poso el meu, eh? Fa cinc anys que soc rector de la UOC i, per tant, la meva producció científica amb articles ha baixat dràsticament, però les meves cites segueixen augmentant. Per tant, augmenten pel que vaig fer fa més de

cinc anys, però no pel que estic fent ara. I això es notarà d'aquí un temps. Per tant, aquesta és la situació, eh? Aquesta és la situació que hem d'entendre.

El pacte nacional. El pacte nacional, bé, nosaltres, en un moment donat, vam dir que pensàvem, des de les universitats, que no havia de ser un pacte només «pacte nacional per a les universitats», sinó que havia de ser «universitats i recerca». I d'«universitats i recerca» ha passat a ser la idea de «pacte pel coneixement», la qual cosa ens sembla bé.

En sabem poca cosa. La pregunta era si en sabíem alguna cosa. Sabem el que ens ha explicat el secretari, però, com que és una..., el que ens ha explicat el secretari a nosaltres..., és millor que el secretari els expliqui a vostès, també, quin és el pla que té, i així estic convençut que ho farà.

Penso que, al final, és bo que ens aclarim de qui és qui i qui fa què. I, per tant, tenim un mapa de com juguem, perquè, clar, recerca, quan parlem de recerca, estem interaccionant amb moltes... Recerca..., és el secretari d'Universitats i Recerca el responsable de la recerca a Catalunya? O hi ha més diners en recerca a Salut, per exemple? O no hi han diners de recerca a Territori? O no hi han diners de recerca...? Per tant, escolteu, seria convenient que, segurament, aclaríssim el mapa i sabéssim on som, i, si ens serveix per això i participem tots. Això sí, cada u amb el nostre pes, eh? I les universitats n'hem de tenir molt. Aquest seria un dels elements que posaríem sobre la taula, eh? Anem a compartir, però nosaltres hem de tenir un paper.

Quant a... Aviam, ho anava deixant perquè em fa una mica de mandra, però..., el tema de la política. Les universitats no són agents polítics. No ho són. I ho hem dit els rectors que estem en aquesta sala i el rector que falta que, per cert –perdó–, el rector de Lleida s'ha excusat aquest matí, demà té un claustre, i avui tenia un problema a la universitat, i, per tant, m'ha trucat aquest matí a dos quarts de nou, i m'ha dit que s'excusava, que no vindria. Però els vuit rectors que estem aquí hem dit sempre que nosaltres..., les universitats no són ni poden ser agents polítics, són agents socials. I, per tant, com a agents socials, aquí sí que ens hi trobarem.

Però, clar, cada u explica la història des del seu costat. I quan resulta que reps tantes crítiques d'un costat com d'un altre, el que diem és: «Anem bé.» Perquè, al final, clar, uns no ens diuen «guapo» i els altres, tampoc.

I, per tant, quan estàs en aquesta situació que d'un costat i d'altre ets criticat, penses que, segurament..., més o menys, amb errors, eh?, i admeto que hem de fer més autocrítica i..., tot. Perquè, clar, al cap i a la fi, som ben conscients que les universitats són molt diverses, tant pel que fa als professors, perquè tenim professors de..., i això és la riquesa de la universitat, i la riquesa de la universitat és aconseguir que hi hagi un diàleg i una democràcia interna, però també dels estudiants.

Jo podria parlar de la UOC. Gràcies a Déu, tenim estudiants a tot Espanya. I per tant, tenim estudiants amb tota mena de visió, als quals tenim el màxim respecte, per tots ells. I, per tant, en aquest sentit, màxim respecte per tothom i intentar fer-ho el millor possible. I, si ens equivoquem, demanem excuses.

Hi ha un comunicat, que no ha citat el diputat, i que es va fer arran d'un problema que va haver-hi a la Universitat de Barcelona, i es va fer aquest comunicat. Vull dir, ho dic perquè, en fi, haurem comès errors d'un costat i n'haurem comès de l'altre. Però el que sí que volem és..., nosaltres no ens fem en política, deixi'm-ho dir d'aquesta manera. No és un tema que..., aquesta política, eh?; ens interessa la política universitària. Aquesta política no és el nostre àmbit, no és el terreny en què volem moure'ns ni trepitjar.

Parlava abans també de les taxes, les beques i el finançament. Evidentment, sí, aquí em penso que està tot dit i no val la pena tornar-ho a repetir, però és un..., va tot lligat. I el comentari que feia el diputat del PP, evidentment, segurament, amb la convenció de taxes potser no hi haurà prou. Malgrat que, aparentment, sembli..., no entrarem en tecnicismes, eh? Malgrat que sembli que al final és el mateix, no entra-

rem a explicar aquí com ens paguen les beques, perquè de vegades no les paguen, malgrat que en el compte hi surt. Per tant, no entrem ara en tecnicismes, però, en fi, donaria per parlar-ne més i, sobretot, els rectors de les presencials, a qui afecta això molt més que a mi, no?

El que sí voldria, de cara a temes de futur, que hem estat enraonant també, és que, quan parlàvem d'impacte social, ens trobarem d'aquí ben poc que les universitats haurem de resoldre o haurem de treballar –i parlàvem dels ODS també– el que serà una societat en que quin serà el futur del treball?

És a dir, per parlar d'impacte social, per exemple, l'ACUP vam estar reunits, fa uns dies, vam fer una tancada amb les patronals Pimec i Foment del Treball, amb els sindicats, UGT i Comissions Obreres, les universitats, empreses, etcètera, per discutir quin serà el futur del treball. En un món que ve, en què, segurament, –tots sentim parlar de robotització, eh?– qui patirà seran aquelles professions amb competències *eSkills* mitjans i el que augmentaran són les *eSkills* més baixos, competències més baixes o les més altes, això ens portarà a una major desigualtat. Per tant, com les universitats ens plantejarem estar en un món cada cop més desigual formant la gent per aquest món. I dic això perquè..., ostres, ara se me n'ha anat del cap! Ho estava lligant amb una cosa..., això és el que passa per... (*Veus de fons.*) Sí senyor, gràcies! Ostres, *compartimos una neurona!* (*Rialles.*)

L'FP. Clar, he mostrat aquí una gràfica del Xavier Grau, en què parlava d'universitats aplicades. És a dir, a Espanya hem caigut en l'error de voler-ho posar tot a la universitat. I, per tant, segurament, no tocaria això. No sé si estem a temps de desfer-ho o no estem a temps de desfer-ho. Jo penso que sempre estem a temps de desfer les coses, eh? Però, clar, tu et pots trobar, per exemple, i això ho dic... –perdona, rector de la Politècnica–, quan jo estava a la Politècnica, i va entrar l'Escola Nàutica, en aquell moment es va discutir... Clar, si tu fas universitat l'Escola Nàutica, has de fer un programa de doctorat per als capitans de vaixell. Te sentit un doctor capità de vaixell? No vull menystenir ningú, eh? Però..., o té sentit un doctor cap de màquines? Un cap de màquines d'un vaixell és el cap de manteniment més brutal, més apoderat, més fabulós que pugui haver-hi, perquè sap de mecànica, sap d'electricitat, sap de tot, aquell home. Però té sentit que a aquesta persona li fem fer un doctorat?

Clar, ens trobem aquí amb una situació en què qüestions que són molt professionalitzadores les volem col·locar a la universitat sota l'aspecte de recerca. Home, segurament, tindria sentit que tinguessin formacions professionals d'alt nivell. Jo recordo, veient una *hochschule* alemanya, que hi havien màsters per a llevadores. I té tot el sentit del món que hi hagi un màster per a llevadores, però això no té perquè portar a que després hi hagi un doctorat per llevadores. No tindria cap mena de sentit, no?

Per tant, aquest és un element que jo penso que l'hauríem d'acabar debatent en aquest Parlament o en el parlament espanyol, sens dubte que això és veritat. Perquè, a més, clar, passa una cosa molt curiosa –i ara, perdó, que m'agafo a això perquè, a més, m'agrada–, perquè resulta que a Europa la distribució és, diguem-ne, en «*bar-rilete*», diríem en castellà. És a dir, gent amb baixa formació, 30 per cent; formacions professionals, 40, 40 i escaig; formació d'alt nivell, 30 per cent. Per tant, és una bota. En canvi, Espanya és un *cuervo* Danone, perquè tens: baixa formació molt alta; formació professional, molt estreta, i formació elevada, molt alta. Per tant el que hem de fer créixer és aquest..., en la direcció del que deia vostè, eh?, de que hem de fer créixer aquest àmbit de formació professional i prestigiar-la.

I això com ho hem de fer? Segurament amb les estructures que tenim ara..., segurament, no. Segurament, hauríem de fer que les universitats, no les de recerca, però les mateixes universitats o seccions de les universitats actuals entressin en aquest domini, cosa que, actualment, no està clar.

Bé, aquest és un camp per discutir, però, perfectament d'acord, eh? Aquesta és una qüestió que, tard o d'hora, hauríem d'abordar.

I, finalment, hem parlat de..., clar, les universitats han de sortir de la torre d'ivori. No té cap sentit que estiguem en una torre d'ivori. Hem de baixar..., no, no diré baixar al carrer, perquè no és aquesta la paraula, però sí s'ha d'interaccionar més socialment, eh? (*Veus de fons.*) Bé, doncs baixar al carrer. I, per tant, ser més nodes de coneixement. És a dir, actualment –dèiem abans– el coneixement està arreu. La funció de la universitat és ser el node de coneixement, el *hub*, on els coneixements diversos interaccionen i s'empaqueten per formar ciutadania.

I..., ho he contestat tot ja? (*Veus de fons.*) Sí? I ja em talla, presidenta? (*L'oradorriu.*)

La presidenta

No, no, acabi, acabi.

Josep Anton Planell

Bé, doncs, no, no. Ja, si daixò...

Sí, un aspecte que s'ha comentat abans era també el de com fem per mantenir el talent, capitalitzar-ho i la qualitat. I, evidentment, aquí estem en un terreny en què, evidentment, hauríem de ser... Això, per exemple, s'ho plantejava la Comissió Europea, quan van tirar endavant, fa set o vuit anys, la idea dels *Skills Key Enabling Technologies*, els KETs, com podia aconseguir Europa atreure no només talent, sinó capital de les empreses per instal·lar-se a Europa.

I això que Europa es plantejava, això és una qüestió que ens hauríem de plantejar nosaltres: com fem perquè el talent vingui aquí i trobem les condicions perquè aquest talent fructifiqui i perquè, a més, hi hagin inversions perquè aquest talent creixi. Aquest seria el gran repte.

Perdó, m'he descuidat una cosa –perdoni, presidenta. Amb el tema de la quarta revolució industrial. Amb el tema de la quarta revolució industrial, clar, ens estem movent i entronca també amb això. Ens estem movent, cada cop més, cap a una societat, com diu el Manel Castells, més informacional, eh? Avui dia no entenem la nostra societat sense el telèfon mòbil. Fixi's si és important el telèfon mòbil que, fins i tot, històries clàssiques, no tindrien sentit: què seria de *Romeu i Julieta* amb un telèfon mòbil? (*Rialles.*) *Romeo...*, es broma, no passa nada. O *La caputxeta vermella* o Penèlope i Ulisses fent un skype cada setmana..., *l'Odissea* no existiria.

Per tant, avui en dia aquesta societat informacional està arreu, ha permeat el nostre món i, per tant, hem de tenir en compte que això porta noves desigualtats. I quan els governs tenen problemes amb Uber o amb Airbnb és el que diu el Harari –no sé a quin llibre del Harari, dels tres–: la tecnologia no s'ha votat en aquest Parlament, eh? La tecnologia arriba, s'installa i després el problema és de vostès per regular-la. I, per tant, el problema els torna a vostès i potser seria qüestió que parléssim de com ho podem fer, perquè després això no només és una qüestió de tecnologia, és una qüestió social, perquè afecta a capes i capes de la societat: empreses, treballadors, etcètera.

Perdó, presidenta, per haver-me allargat tant.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Planell. Ara donarem, per a aclariments o alguna pregunta puntual, un minutet a cada grup. Comencem pel grup proponent: pel Grup Socialista, la diputada Alícia Romero.

Alícia Romero Llano

Gràcies, presidenta. Sí, només per agrair de nou al rector i a l'ACUP la seva presència aquí i la seva intervenció. Necessitaríem molt més temps per reflexionar sobre tants temes que, evidentment, ha d'abordar la universitat i en conjunt la societat també.

Però a mi m'agradaria dir –i no cito cap diputat, perquè ningú s'ofengui, que de vegades tenim la pell molt fina– que hi ha dues coses en aquests moments: les importants i les urgents, i les dues s'han d'abordar. Per nosaltres la urgència està en augmentar el finançament a la universitat pública, en la inversió també, i en abaixar taxes universitàries per afavorir aquesta igualtat d'oportunitat i d'accés. Per a nosaltres, això és clau, això és l'urgent en aquests moments, també escoltant el que d'algun manera els rectors porten molt temps reivindicant, els estudiants, i, per tant, creiem que això és urgent i s'ha d'abordar ja.

I, per altra banda, hi ha un altre seguit de temes, que són els importants, que són aquests dels quals crec que podem parlar amb calma i que hem d'anar abordant a poc a poc, i que probablement són els que el pla nacional hauria d'anar posant un darrere l'altre, no? I nosaltres hi estem d'acord. Vam ser proposants d'aquest pla nacional, que em sembla que es diu «del coneixement», però veiem que hi ha dos ritmes i seria bo també compassar-los en aquest sentit, perquè, si no, de vegades, la reflexió ens fa no prendre decisions que en aquests moments ja són urgents.

Per tant, nosaltres en aquest sentit seguirem reivindicant-les, perquè em sembla que és la manera que també puguem fer l'altre debat una mica més temperat, un cop ja tens resoltes aquelles urgències, aquells elements més necessaris o més primaris, per dir-ho així.

Per tant, moltes gràcies per ser aquí. Anirem escoltant, com deien, tots els rectors a partir de les properes sessions i contents que puguem llavors parlar potser amb més profunditat de temes que també ens preocupen, però que ens agradaria que aquests urgents es poguessin anar solucionant.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Romero. Pel Grup Parlamentari de Ciutadans, el diputat Jorge Soler.

Jorge Soler González

Gràcies, novament, presidenta. Bé, molt breument, no sap el content que estic d'haver començat la meva primera intervenció felicitant, agraint i mostrant el meu orgull, perquè no solament ho mantinc –i crec haver estat personalment encertat d'haver començat així–, sinó que acabo de la mateixa manera i apujant l'aposta: tan de bo vostè i vostès estiguessin aquí tot sovint –una mica com deia el company–, crec que això faria molt més gran, sens dubte, l'activitat parlamentària.

I, molt breument, senzillament, perquè desconec d'on han tret algunes idees –crec que és sobrer–, però en tot cas, ja que s'ha comentat, en cap moment aquest diputat que us parla ni vol perseguir ningú, ni vol fiscalitzar ningú, bàsicament perquè si alguna cosa crec que defensa Ciutadans i defenso jo és la llibertat i la igualtat. Per tant, sé sobradament que la rectora en cap moment ho ha pensat, ens coneixem prou, hem parlat moltes vegades A part que té infinites taules per parlar-ne, i hem vist que volia participar, tant de bo, encara que jo aquí ho demano i m'ho veten, m'ho neguen. Estic segur que si ella tingués la possibilitat ara mateix, muntaríem ràpidament –igual que amb altres rectors– reunions i trobades per continuar creixent com a parlamentaris.

I, finalment, per acabar molt succintament, una fotografia. Crec que jo, com molts en aquesta cambra..., i segur que vostès han vist gossos dormint damunt del sofà d'un rector; dormint, gossos... (*Veus de fons.*) No, vostè no ho ha vist? Li enviaré la fotografia, doncs. Li dic: al sofà del rector, d'un rector d'una universitat, hi han estat dormint més d'un mes gossos, allà –gossos– damunt del sofà.

Ho dic perquè quan parlem d'equidistància, quan parlem de llibertat, crec que cal saber què és el que passa en aquest sentit a Catalunya. Per això alguns suposo que ho parlem amb aquesta vehemència, perquè creiem que quan parlem de la llibertat parlem de la llibertat en tota la seva dimensió i, bé, admetre que els gossos...,

i insisteixo perquè..., ho dic perquè és una imatge molt visual, que crec que exemplifica molt bé a què ens referíem sobre la llibertat...

La presidenta

Vagi acabant, senyor diputat...

Jorge Soler González

...-acabo-, doncs això és el que no és llibertat a la universitat. Vostès, evidentment, no són agents polítics, són agents socials. És una frase extraordinària per agrair-li tan bona feina.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Soler. Pel Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, té la paraula el diputat Lucas Ferro.

Lucas Silvano Ferro Solé

Moltes gràcies, presidenta. Moltes gràcies, president. Jo la seva segona intervenció l'estava escoltant tant, que no he pres nota tampoc, perquè crec que planteja reptes que necessiten una reflexió més aprofundida. Seré molt breu.

Jo crec que davant del *laissez faire*, del «que tot vagi fent i ja veurem on arribarem», crec que hi ha una certa necessitat de planificar estratègicament certes coses, planificar seriosament com ens imaginem el món del treball, quin model productiu volem, què volem aportar al món amb valor afegit i com volem produir coneixement.

En això crec que tenim una tasca pendent, crec que no podem estar en un moment amb tants reptes per davant sense tenir instruments de planificació estratègica sobre la taula. Crec que el mateix que ve a dir vostè aquí ho diuen els integrants del Pla nacional d'indústria i ho diran tots els sectors socials, econòmics i productius que d'alguna forma es veuen interpellats per les transformacions que tenim.

Però jo aquí sí que comparteixo el criteri de la companya del Partit Socialista, que l'estratègic i el necessari no ens faci perdre de vista que cap d'aquests elements de planificació serveix, si no fem, de les institucions, institucions que democratitzin la nostra societat, que assegurin la igualtat d'accés i que assegurin la igualtat d'oportunitats. Perquè crec que, si no, ens estariem fent sempre trampes portant els debats a un nivell naïf, inclús, de la societat del coneixement, del món de la indústria 4.0, etcètera, i no seríem capaços d'aterrar-lo en la importància que aquests debats tenen en la vida quotidiana de la gent i en la cultura democràtica i en les oportunitats democràtiques del nostre país.

Sense citar ningú tampoc, perquè ningú es doni per alludit, la crisi financera va començar el 2008 i del 2008 al 2012 va augmentar el percentatge d'alumnes universitaris i ho va fer...

La presidenta

Se li ha acabat el temps, diputat.

Lucas Silvano Ferro Solé

Deixi'm acabar...

La presidenta

Vagi acabant...

Lucas Silvano Ferro Solé

...deu segons.

La presidenta

Vinga.

Lucas Silvano Ferro Solé

Va augmentar pel valor refugi de formar-se. Però és que ha disminuït, s'han expulsat 77.000 estudiants els tres primers anys, des del 2012, i enguany ha tornat a disminuir. I crec que això és una dada per reflexionar amb més rigor del que ho estem fent en aquest Parlament.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Ferro. En el torn del Grup del Partit Popular, té la paraula el diputat Santi Rodríguez.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, president. Molt breument. Entomar el debat tecnològic, lligat amb la intervenció que jo feia abans. Entomar el debat tecnològic, perquè precisament a partir de la tecnologia és on es pot aplicar una part de les innovacions com a transferència de la recerca i, per tant, amb la generació de valor afegit. I crec que és en l'àmbit universitari on hi pot haver capital, talent suficient com per desenvolupar nous àmbits d'innovació. Al final, xarxes socials, al final noves plataformes, Airbnb, etcètera, moltes d'elles tenen el seu origen precisament en el mateix àmbit universitari.

I entomar el debat tecnològic. És cert, amb la tecnologia segurament no existiria ni *Romeu i Julieta*, ni *Ulisses*, ni *La caputxeta vermella*, rector; però sense tecnologia no existiria la UOC i, per tant, tampoc existirien les oportunitats que dona la UOC a un sector de la població que segurament d'una altra manera no tindria capacitat d'ampliar la seva formació.

Per tant, crec que és un debat enriquidor i un repte que tenim per davant.

La presidenta

Gràcies, senyor Rodríguez. Pel Grup Republicà, la diputada Gemma Espigares.

Gemma Espigares Tribó

Molt ràpidament, rector, agrair-li de nou la compareixença. Que els detalls no ens embrutin el debat polític. Jo crec que en universitats estem molt, molt d'acord en molts temes i, per tant, emplaçar-nos a trobar amb els rectors que hauran d'anar venint per explicar la casuística de cadascuna de les universitats; també el Ceucat, per explicar la realitat dels estudiants; també l'ACER, per explicar concretament els centres de recerca, i que amb el pacte nacional per a les universitats o del coneixement, o el que hagi de ser, puguem anar trobant aquests punts, perquè al final estem al servei també de les universitats i, per tant, que ens hi puguem trobar.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Pel torn de Junts per Catalunya, té la paraula el diputat Lluís Font.

Lluís Font i Espinós

Només agrair-li la seva intervenció. Realment, ha estat una classe sobre política universitària que m'ha fet pensar, i ho valoro molt això, que hi hagi persones que siguin capaces d'obrir el diafragma, anar més enllà del quotidià i de repetir el políticament correcte, i fer pensar. Per tant, li agraeixo molt aquesta lliçó magistral.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Font. Ara, per acabar, donem uns minutets –molt breument, per acabar la compareixença– la paraula al senyor Planell.

Josep Anton Planell

Gràcies, presidenta. Doncs, agrair-los a tots la seva amabilitat, les seves paraules i els seus suggeriments i més.

Però voldria fer dos breus comentaris. Un, perquè me l'he descuidat abans, ve en relació amb el que s'ha comentat abans sobre, el senyor Jorge Soler ha comentat sobre el corporativisme i la corrupció en certes universitats, etcètera. Jo tampoc estic satisfet, eh?, de la resposta que vam donar els rectors en aquell moment; tampoc n'estic satisfet. Perquè és evident que allò era una mostra de corrupció en una determinada universitat, però, clar..., és una reflexió que faig cap a mi i que no sé si estic en el cert o no, i potser vostès m'ho podran... –com es diu això?– resoldre, en castellà diuen *despejar la duda*.

Si les universitats atorguen titulacions oficials i les titulacions oficials són les mateixes per a totes les universitats espanyoles, perquè al final totes hem de passar unes acreditacions i al final és el ministeri corresponent, digui's d'Universitats, digui's d'Educació, el que a través de la..., com en diuen?, el que fem amb la CRUE després, amb el ministre... (*Veus de fons.*) El Consejo, el Consejo de Universidades. És el Consejo de Universidades el que acaba dient i atorgant la possibilitat que una universitat comenci una titulació –és el Consejo de Universidades–, si això és així, si les universitats depenen de les comunitats autònomes i els seus rectors els acaba nomenant el president d'una comunitat autònoma, per què havíem de sortir nosaltres, els rectors, a dir res i no els responsables que els van nomenar o que atorguen les titulacions oficials? És una pregunta que em faig, eh? I, per tant, potser vostès poden ajudar-me a respondre-la.

Però, sí, estic d'acord que, segurament, els rectors aquí vam anar a defensar el que és el nostre..., i, per tant, haguéssim pogut ser una mica més crítics, sens dubte. Sense arribar al corporativisme, però haguéssim pogut ser més crítics.

I quant a la tecnologia, evidentment, senyor Rodríguez, estic absolutament d'acord amb vostè. No ho he dit en negatiu allò de la tecnologia, ho he dit en positiu, precisament, perquè efectivament gràcies a la tecnologia la UOC avui és el que és, i sense tecnologia la UOC no hagués pogut tenir l'impacte social que té –avui no parlaré de la UOC, el dia que em convoquin els explicaré l'impacte social que tenim–, però, senzillament, la tecnologia ens canvia el món i canvia la societat. De la mateixa manera que la revolució industrial va portar a una societat industrial en què tot va canviar, la tecnologia de la informació ens portarà a una societat informacional, almenys el mestre Manel Castells *dixit*.

I moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Planell. Gràcies a l'ACUP per venir a comparèixer; gràcies a la resta de membres de l'ACUP; gràcies als rectors; gràcies al Consell de l'Estudiantat.

Sense cap més punt a l'ordre del dia d'aquesta comissió, s'aixeca la sessió.

Gràcies.

La sessió s'aixeca a un quart de sis de la tarda i tres minuts.